

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoleto . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Novo poglavje.

Celovec, majnika 1910.
Sedaj po ustanovitvi »Slovenske Straže« smo koroški Slovenci prisiljeni otvoriti v naši narodnoobrambni registraturi nov predal, odmerjen — našim nemškim krščanskim socialcem. Beri in strmi!

Sicer poznamo naše krščanske socialce že dolgo, poznamo tudi dobro njihovo »zvestobo« (?) ob času volitev, zasledujemo tudi natančno pisavo njihovega »Kärntner-Tagblatta«, čegar nacionalizem, v resnici narodni šovinizem bi delal čast glasilu najradikalnejše vsenemške struje; v dokaz samo en vzgled: Dne 10. majnika je v državnem zboru dr. Kramar Nemcem bral levite in med drugim tudi rekel: . . »Jaz sem vedno mislil, da bo v Avstriji vsaj enkrat nastopila politična stranka, ki bo dokazala, da »Nemec biti« ni istovetno z zatiranjem drugih narodov. Toda varali smo se, ker je ravno krščansko socialna stranka začela »nemško« tako umevati, kakor doslej drugi Nemci, ki so ubogo Avstrijo tako daleč privedli.« Vzpričo te upravičene kritike krščanskih socialcev in njihove narodne politike se »Kr.-Tagblatt« otrese, kakor pes, ki si ga z vodo oblil, s frivolno opazko: »Mi smo že odnekaj navajeni, da Čehi govore o zatiranju tam, kjer mi Nemci uveljavljamo svojo dobro pravico.«

Ali kakor rečeno, v tem oziru so nam krščanski socialci že znani kakor »fovš« denar; novo bi bilo edino še to, kar tudi mimogrede omenjamo, da so v varstvo pristnosti svojega nemštva nastavili v uredništvu »Tagblatta« Nemce iz rajha, da se bodo mogli odsej z reševanjem jugoslovanskega vprašanja še temeljiteje — blamirati. Bodisi! Take extravagance jim iz srca privoščimo.

Da so pa v sedanjem času začeli rogoviliti s svojo »Ostmarko« in ji iskati »delovnega polja« v naši slovenski rožni dolini, da so tedaj začeli z vso resnostjo izvajati načelo, izraženo na ustanovnem shodu »Ostmarke« na Dunaju, da se namreč narodni boj ne more uspešno voditi v političnih, marveč v obrambnih družtvih, da nadalje očitno in neprikrito simpatizirajo z nemškimi svobodomiselnimi obrambnimi družtv, kakor n. pr. z nemškim Schulvereinom — pa že presega vse meje, in

je zadnji čas, da damo duška svoji nevolji in se malo jasneje pogovorimo s temi »katoškihimi« gospodi.

Naravnost škandal je, kar je pisal »Kr. Tagblatt« povodom 30letne skupščine nemškega »Schulvereina« v Gradcu o binkoštnih praznikih, torej ravno spominsko nedeljo božjega razglasenja enakopravnosti vseh jezikov in narodov. Poslušajmo! »Krščanski« list piše o svobodomiselnem, ponemčevalnem društvu: »Najznamenitejši in, kar hočemo takoj dostaviti, pred vsem pozdravav redni dogodek letošnjih binkoštnih praznikov je zborovanje 30letne skupščine nemškega Schulvereina«, in potem s posebnim zadovoljstvom našteva milijone in tisoče, ki jih je društvo v dobi svojega obstoja izdalo v ponemčevalne namene. Dejstva, da se je udeležil zborovanja iz Berolina profesor Höniger kot zastopnik društva za ohranitev nemštva v inozemstvu, torej društva, ki ne pozna avstrijsko-nemške meje, »Kr. Tagblatt« ne omenja, četudi za panslavizmom povsod stika, da učitelj Otter med občinim odobravanjem zborovalcev ni govoril v prilog verskih vaj na ljudskih šolah, tudi to ni za naše krščanske socialce spomina vredno, glavna stvar za poročevalca »Kr. Tagblatta« je, da more z odkritosrčnim veseljem svojim somišljenikom poročati, da jih je načelnik nemškega »Schulvereina«, dr. Gross, pohvalil vsled ustanovitve in razširjanja »Ostmarke«, in vsled te pohvale omamljen in ravno z ozirom na to pohvalo zaključuje svoje poročilo z značilnimi besedami: »In ravno ta jasna točka (Lichtblick) nam daje upanje, da bo vendar prišel čas, ko se bo zopet zbiranje smatralo za delo, ne pa raztresanje.« In sedaj — nemški »Katholischer Schulverein«?! Kdo ga bo zagovarjal in svojeodobno slavil njegova zborovanja? Koroški krščanski socialci gotovo ne! Po njih logiki spada v staro šaro, pomenja že danes cepljenje bojnih moči!

O navedenem škandalu v verskem oziru naj se razgovore koroški katoški Nemci sami! Nam Slovencem je pa »Tagblattov« »Lichtblick« tudi drugače do dobra osvetlil naša politična pota. Kar je patološkega v stvari, prepuščamo izvedencem, kot navadni ljudje se pa vendar vprašujemo, ali ni naravnost blazno, da stranka, ki po vzgledu dunajskih krščanskih socialcev hoče priti v deželi do politične moči, strelja v narodni politiki take kozle. Kolovodjem okoli »Kr. Tagblatta« kličemo za danes kratko: Brez nas morete bore malo! Niti vaš edini poslanec

Walcher ne more utajiti slovenskih glasov iz spodnjedravogradske okolice; če sicer s pravo slastjo prepisujete statistične podatke nemškonacionalnih profesorjev o številu analfabetov med Slovenci, volivna statistika na Koroškem govori v mogočnih številkah za nas. Vedite, dr. Lueger si ni osvojil Dunaja z narodnim šovinizmom, mož je bil tudi izreden diplomat in taktik, saj vam bo vendar znan njegov rek: »Laßt mir meine Böhm' in Ruh'!« Toda čemu bi dalje govorili?! Za dunajske krščanske socialce je dr. Lueger umrl, nimajo ga več, za koroške pa očitno nikdar živel ni!

Urednikom »Kr. Tagblatta« bo naš opomin težko umljiv, ker so iz rajha, pa ga tudi nismo pisali na njihovo adresu; mi smo hoteli samo reči: Caveant consules, vzbudite se, višji katoški krogi na Koroškem!

Slovenci iz središča pa iz teh vrstic razvidijo, kako hud in težaven je naš narodni boj, boriti se moramo na celi črti in na vse strani!

Mažari in Bosna.

»Pester Lloyd« je priobčil članek, v katerem se odkrito zahteva, da se v priklopljenih pokrajinah dosledno dela na to, da postaneti v kratkem »banovina« krone sv. Štefana. »Ban za Bosno in Hercegovino — tako piše članek — kot zastavonoša Stefanove krone — to je cilj; sredstva pa: izpodbijanje in osamljenje trialistiških teženj in pokasno, a dosledno iztrebljevanje velikosrbske misli. Pot v doseg tega visokega cilja je normalnotirna železniška proga, ki se mora zgraditi čez Pécs, Vinkovce, Šamac do Doboja-Sarajeva, da se tako Bosno in Hercegovino gospodarsko zveže z ogrsko podonavsko dolino. Avstrija naj le mirno gradi junktim-progo Split-Aržano. Misel, ki to progo »proti Ogrski zastopa, bo v jesenjskih snežnih zemetih pred Županjem obtičala, spodaj, v rodovitni široki dolini Bosne pa bo brzovozna lokomotiva prodirala do belega Sarajeva.« — Članek se za to osvaja politiko posebno zanaša na moham. prebivalstvo, ki da je ideji združitve z Ogrsko skozi-inškozi udano. Morda je to z ozirom na mohamedanske politične voditelje tudi resnično, kajti ti so za pošten bakiš vedno na razpolago in so ravno sedanjemu režimu s kostmi in kožo vdi-njani.

Ta mažarska odkritosrčnost z ozirom na Bosno je vsekako zabeležbe

vredna, saj nam jasno odkriva, kam v sedanjem bosenskem režimu pes tace moli. No, še zanimivejši za nas pa mora biti drug članek »Pester Lloyd«, ki se peča z volivnimi uspehi v tretji kuriji. Članekar se namreč silno raduje, da so tu v pretežni večini prodrli Mandičevci proti Stadlerjevem. Sicer da državnopravne zahteve dr. Mandičeve H. N. Z. niso različne od onih dr. Stadlerjeve Hrv. Katoliške Udruge; eni in drugi imajo v programu trializem. Toda — tako doslovno piše članek — »pristaši dr. Mandiča so razboriti možje, s katerimi se bo dalo govoriti. Ako bi se na Ogrskem skozi leta ne bila opuščala pozornost na bosenske razmere, bi nam ne bilo težko ustvariti ondi stranko, ki bi bila šla roko v roki s hrvaškimi unionisti (t. j. mažaroni, s katerimi sedaj sodeluje slavna koalicija).« Dr. Mandič je sicer svoje mažaroljubno srce dovolj razkril v zadevi oderuške agrarne banke, a da je pri Mažarih naravnost zapisan za mažarona banovinskega kova — tega javnost vseeno ni mogla slutiti.

Ob regulaciji Ljubljani.

(Dopis iz Štefanje vasi.)

Zadnji dopis zaradi škode, katero povzroča regulacija Ljubljani, je imel nekaj uspeha. Kos neke komisije je hodi tu doli in ogledoval škodo. Pa komisija je ponujala le majhno odškodnino, ki ni nikakor v primeri s škodo! Nezadovoljnim oškodovancem je kratko odgovorila: pa s tožbo zahtevajte svoje pravice. Lepa je ta! Vse poškodovano, sedaj naj pa še tožimo zato, da se nam škoda povrne. To je pa boljše, da kamenje ne hodi več vizitirati naših streh. No, pa temu je bil vzrok dež in velika voda, ki je nanese mnogo šodra po kanalu. Ta šoder morajo odvažati, in zato ne streljajo, zato imajo pa tudi naše strehe mir pred kamenjem. Dolgo seveda ne bo vladal ta mir.

Mi Kodeljevci smo zopet v zadnjem deževju skušali, kaj se pravi od Ljubljane ločen biti. Voda je nastopila in zaprla vse stezice in steze ter pota v Ljubljano. Po mokrih nasipih smo lezli in si delali pot. Pa bili smo v vedni nevarnosti, da se zvrnemo z nasipov v naraščajoče jezero okrog nasipa. Čudno se nam zdi, zakaj ni slavno podjetništvo, ki je zasulo pravo pot, za slučaj vode ali povodnji naredilo zasilne poti, po kateri bi vsaj brez nevarnosti mogli priti preko vode. Za novo cesto in novi most je pa zanimanje in briga-

LISTEK.

Zlata doba.

Pisatelj Reven je ležal vznak na svojem skromnem ležišču. Bilo je popoldne in zelo vroče. Na stolu zraven njega je visel njegov ponošeni jopič, pod stolom so tičali čevlji, ki so imeli na prstih na eni strani ventilacijo, a na drugi odtok za deževnico. Na njih so se sumljivo svetlikale nogavice, na prvi je manjkal sprednji del, a na drugi zadnji, gotovo zopet samo zaradi ventilacije, ker je bilo poleti in zelo vroče. Poleg njega je ležalo odprto Golarjevo »Pisano polje«.

Reven je ležal vznak, ovratnik njegove srajce je bil odpet, lakti do komolcev razgaljeni in podvite pod glavo. Po sobi je brenčalo nebroj muh, skoro črn je bil strop od njih, a ena je sedla Revnu na obrvi, se izprehajala nekoliko časa po njih ter lezla potem počasi čez nos proti ustnicam, kjer je običajno prav na sredi v razorčku ter radovedno vanj vteknila svoj sladkosnedni rilček. Revnu se je uprav sanjalo, da sedi pri prijatelju župniku na kosilu. Tam v samotni ogrski vasi je bilo, za tiho belo cerkvijo. Na krožniku pred njim

so rumeneli kosi ocvrtega piščanca, v stekleni brušeni skledi zraven njih se je svetila mehka bela solata in se mu ponujala. Namuznil se je Reven, ustnice so se mu razširile in muha mu je zlezla skoro na jezik. Izpljunil je v spanju in potegnili z dlanjo preko ustnic ter si pogladil brke pod nosom, zadovoljno se smehljaše.

»Dobro si se izmislil, prijatelj župnik, kakor bi vedel, da nisem kosil že dva dni. Tako nekam čudno se je oglašalo v mojem želodcu, da nisem vedel, kaj bi počel. A sedajle bo kmalu dobro. Saj sem rekel, takšnele župnišče na deželi je včasih tudi pribežališče za lačnega poeta in pisatelja.«

Vzel je Reven s krožnika in položil predse tri kose, najbolj tolste, ter jih obkrožil z mehko solato. Sline so se mu pocedile po blazini.

Hipoma je izginilo vse v njegovem želodcu in Reven si je brisal ustnice z belim prtčim, vrteč v roki konec zamazane rjuhe.

»Kaj praviš, prijatelj župnik, da naj vzamem še? Zakaj pa ne, saj nisem kosil že dva dni!«

In Reven je naložil drugič in si popravi prtč pod podbradkom. Ko je spravil tudi to pod streho, se je ozrl po mizi. Dlesknil je z jezikom in naložil je z očmi.

»Prijatelj župnik, ali ne veš, česa še manjka sedaj?« Nasmehnil se mu je župnik veselo in pozvonil. Na mizi je bila takoj steklenica črnega vina.

»Ti si še stara korenina, prijatelj župnik, ni Te še izpridil svet. Ti veš, kaj potrebuje takšnele človek kot je pisatelj Reven. Bog Te živi!«

Izpraznil je kozarec do dna in natočil drugega. Tudi tega je zvrnil in še tretjega. Župnik pa je nalijal.

Pogladil se je Reven po trebuhu, dobro mu je delo, dvignil je glavo in iztegnil vrat kakor gos ter je zapel: »Prijatelj, zdaj vesel bodimo, dokler vinca kaj dobimo!«

Potem pa se je ozrl po sobi. Njegov pogled je obvisel na mehkem divanu ob oknu. Gledal ga je kakor svojega najboljšega prijatelja ter se mu nasmihal.

»Kaj se boš ženiral, prijatelj pisatelj, misli si, da si doma!« mu je dejal župnik in mu natočil nov kozarec.

Izpraznil ga je Reven, potem pa se je opotekel proti divanu. Razprostrl je roke in vzkliknil: »Oj zlati vek zdaj muzam kranjskim pride!« Zavil se je na divan, iztegnil dolge noge ter takoj zaspal.

Župnik je izginil natihoma iz sobe.

Ni še dolgo ležal in spal tako pisatelj Reven, ko se mu je hipoma za-

zdalo, da nekdo trka na vrata. Dvignil je glavo ter prisluškaval. Zopet je trkalo prav pošteno. To je moral biti stari znanec, sicer ne bi udrihal tako kmetiško.

»Noter, kdor si, prijatelj božji!« je zavpil Reven. In v vratih se je pojavil sam samcati prijatelj, pisatelj Vgankar.

»Salve amice!« je zavpil Reven pravtako, kakor pokojni Dolef blaženega spomina.

Vgankar se je vstopil pred divan, pogladil si brke ter napol odprl usta, kakor bi hotel zapeti »Marija k Tebi, uboge reve«. A premislil se je s potjo ter se je samo lokavo nasmejal.

»Prijatelj Reven, poslušaj me, kaj Ti povem! Škoda Te je, da bi takole spal. Škoda Te je, da bi samo vsaki četrti dan jedel in samo vsake kvatre enkrat bil pijan. Priznan pisatelj si, spadaš v našo družbo. Glej, povabim Te s seboj, videl bodeš, da se gode še čudeži, da boš odzidal vsak dan jedel meso in pil kraški teran ali pa sladko rebulico, kakor si boš izvolil. Vstani in hodi za menoj!«

In Reven je vstal in ponižno in z upanjem v srcu stopal za Vgankarjem.

Hodila sta po dolgih, širokih, blestečih ulicah. Vgankar je hitel urnih krač, kakor bi se bal, da bi zamudil, za njim je copatal Reven.

nje premajhno. Poklicani zastopniki na noge!

Nasipi se dvigajo že visoko iz ravnine. Dva moža pa sta, katera bi rada videla, da se jima zasuje njihov svet; pa podjetništvo bi jima zasulo svet le pod pogojem, če sama trpita škodo. Ta sta Vrečar in Florijan Lisjak. Prvi bi rad videl, da bi podjetništvo napravilo stopnice iz kleti. Lisjaku pa pravijo, da mora sam dvigniti cev pri vodnjaku, potem pa zasujejo ves vrt. Pa čudno je to, da bi posestnik dovolil vrt zasuti, zraven pa še sam trpel škodo. Zato prosimo poklicane može, naj posredujejo med podjetništvom in imenovanimi možema. Če se vrtova Vrečarja in Lisjaka ne zasujeta, bo to ves zasuti prostor silno kazilo. Zato vabimo »Kmečko zvezo«, naj pride pogledat, da bo vedela, za kaj se ima potegniti. Mimorede pristavimo, da tisti, ki godrnjajo nad županom in občinskim zastopom, niso na pravi poti. Prava pot je ta: Zberite se, pojte k županu, tam boste naredili zapisnik, katerega izroči župan »Kmečki zvezi«, ki bo posredovala po poslancih in izposlovala, kar se dá doseči.

Pozabiti pa danes ne smemo ljubljanskega magistrata. Vse hvale je vreden ta magistrat zavoljo svoje velike bistroumnosti, katero je ravnokar pokazal.

Prva znamenitost ljubljanskega magistrata — vredna vse hvale — je cesta v Hradeckega vasi. V tem mestnem delu je magistrat dovolil parcelirati nekaj sveta in zidati hiše. Zidali so na eni strani mojster Hlebš dve hiši, na drugi strani ceste pa Hlebš, Peter Žitnik in Zrimc, ki še zida. Magistrat je dovolil hiše na strani proti Ljubljani pomakniti ven na cesto, ker je objubil na drugo stran razširiti cesto, tam, kjer je Anžičeva meja in njiva. Magistrat pa do sedaj še ni razširil ceste, ker še ni kupil Anžičevega sveta, kolikor ga je za cesto treba. Posledica je bila, da je tam že do sedaj bila cesta preozka in da sta se dva voza le težko ognila. Zadnji teden so pa na to ozko cesto med Žitnikovo hišo in Anžičevo mejo napravili podjetniki regulacije še tir, po katerem vozijo material od mostu, ki ga podirajo. In sedaj je cesta še ožja. Prostor je ravno za en ozek voz. Dva voza se absolutno ne moreta srečati. Na tem mestu se bodo še gotovo godile nesreče, če magistrat hitro ne spolni svoje dolžnosti. Kaj bo pač takrat, ko bodo kmetje po ti poti vozili težke široke vozove sena z barja? Zato pozivljamo magistrat: Zgani se! Popravi ceste, ki so za življenje nevarne.

Druga znamenitost magistrata: Most iz Hradeckega vasi na Poljane je zaprt in podrt. Ali je bilo sploh nujno, most tako zgodaj podreti? V to se ne spuščamo, le konstatujemo, da je nekaj nezasišlanega, most kar podreti na takem kraju, kjer je velikanski promet, ne da bi preje napravili provizoričen most vsaj za pešce. Tudi gospodje pri regulaciji se izražajo, da še niso nikjer videli tega, da bi kar most podrl, predno ne naredijo provizoričnega novega. Ko so v Ljubljani delali sedanji »žustarski most«, so postavili poleg starega zasilen nov most, potem so šele starega podrl. No, pa takrat so bili v mestu drugačni gospodarji. Ko so v Kranju delali nov most, je ves čas stal stari.

Malo srečna je tudi misel, okoličane ljubljanske dirigirati na fužinski

most. Magistratu najbrž ni znano, da je ta most silno slab. Saj še ni dolgo, kar je bil zaprt za javni promet. Ena lega mostu se je udrila, da je vsak lahko opazil. In ne da bi bil popravljen, je bil zopet odprt za javni promet. Ker gre sedaj čez ta most velika množina voz, ni izključeno, da nas čaka na fužinskem slabem mostu nesreča.

Mi zahtevamo sedaj to-le: Magistrat na noge! Kupi od Anžiča svet in razširi cesto v Hradeckega vasi. Ta cesta je za življenje nevarna. Stefanjci in okoličani pa hitro na deželno vlado, da posreduje pri magistratu zavoljo nevarne »steze« v Hradeckega vasi.

Ulom v cerkev na Dovjem.

V noči po prazniku presv. Rešnjega Telesa so neznani tatovi vlomili v cerkev. Prišli so notri pri oknih. Dve slikani okni so pokončali. Ulomili so v tabernakelj, kjer so vzeli monštranco in obhajilni kelih. K sreči niso dobili lepše monštrance, ki je bila takoj na praznik popoldne spravljena. Lurški Materi božji so vzeli pozlačeno krono in pobrali iz enega nabiralnika denar.

Iz cerkve so s krampom ulomili vrata zakristije, kjer so vzeli dva kelih in odnesli.

Na pokopališču smo našli potem poškodovano monštranco in obhajilni kelih.

Sumljiva sta dva tujca, od katerih je eden govoril slovensko, drugi laško, in ki sta bila prejšnji večer do devetih v neki gostilni.

Podoben ulom se je tu izvršil pred šestimi leti. Ker je cerkev na samem, je zato večja prilika za ulome.

Liberalna posojilnica v Ribnici.

»Domoljub« je v letošnji 17. številki z dne 28. aprila objavil članek pod imenom: »Izborna kupčija«, v katerem trdi, da bo ribniška liberalna posojilnica izgubila ogromno vsoto pri Zandontijevem posestvu pri Celju. Navedla natančne številke. Ko sem bral omenjeni članek, sem se začudil, kako je mogoče tako lahkomišljeno delati s posojilničnim denarjem, saj to je vendar denar vložnikov-domačinov Ribničanov. Vendar vsota se mi je zdela prevelika — skoro stotisoč kron izgube naenkrat — in zato sem malo dvomil in si mislil, stvar se bo pojasnila, morebiti je bil »Domoljub« napačno informiran od svojega poročevalca. Načelstvo liberalne posojilnice se je grozno razburilo, poslalo zagovor v »Slov. Narod« in isti zagovor — razun par »kroftnih« izrazov, katere so zaradi naših poštenih kmetov izpustili — razširilo v stotinah izvodov po celi ribniški dolini. Ljudem je bilo pa — kakor meni. Ko so brali »Domoljub«, so mnogi dvomili, kje je to mogoče, ko so pa brali zagovor, začeli so dvigati denar iz liberalne posojilnice. Takega zagovora res nismo pričakovali. Pravijo sedaj po trgu, da bo »Domoljub« moral prinesiti popravek; pa nam je vseeno, kaj prinese, saj imamo v rokah zagovor, ki govori preveč očito. Kdor je sestavil zagovor, si je tako mislil: Zapisali bomo par velikih števil, parkrat bomo povdarili »laž« in na koncu za nameček še en kratek napad na rajfajznovko in dobro bo. Saj ljudje ne bodo znali izračunati. Pa so se motili, to kaže dviganje vlog. Ribničan je »kū-

štev« in kar se tiče denarnih in trgovskih stvari izvežban, saj skoro vsi žive od obrti in trgovanja.

Da pokažem zagovor v pravi luči, podam sledeči račun:

Silno učeno se sliši, da posestvo meri 43.889 m². Po domače se to pravi 7½ johov. Da bi bilo pa teh sedem johov in pol leta 1907 cenjeno na 349.447 kron, to naj pa verjame kdor hoče, jaz že ne bom. Tako otročji ni nobeden v celi dolini, da bi verjel, da bo danes, ko veljava posestev raste, posestvo čez tri leta prodano za 245.000 K manj. To povejte, koliko je bilo odprodanega in koliko lesa posekanega, potem se bomo pa dalje menili. Za sedem in pol johov sveta in za malo vilo, ki je na tem svetu, ste še vi dali veliko preveč, ki ste dali 105.000 kron.

Sedaj pa še en lepši račun. Kar postaviti je treba, pa smo skupaj. Za posestvo ste dali 105.000 K, posojenega ste imeli na njem 85.000. Ker vsaka posojilnica tirja in rubi šele takrat, ko obresti dalje časa zastanejo, imate na obrestih in na prepisu tirjati najmanj 5000 K. Vse skupaj znašajo torej vaši izdatki 195.000 K. Dobili pa boste: za posestvo 105.000 K (če bi bilo več vredno, bi ga bili kupili domačini Stajerci, ker je zanje več vredno), zarubljeni rudosledi bodo vrgli 9000 K in posestvo v Sevnici je cenjeno na 46.000 K. Skupaj torej 160.000 K. — Prosim, to stoji dobesedno v zagovoru. Če odštejemo dohodke (ki še niso gotovi) od izdatkov, vidimo, da sami pripoznate 35.000 kron izgube!! Kadar boste še izdajali okrožnice, malo bolj pazite, mi smo stari računarji, pa tako malo »rajten-go« napravi lahko vsaka navažna ženica.

Okrožnica tudi trdi, da se s prodajo posestva nič ne mudi. No, no, le počasi! Pravite, da boste pridelali letos za 6000 K hmelja na posestvu. Vsak ve, kaj se pravi delati kmetijo s tujimi ljudmi. Če bo 3000 K čistega ostalo, jako dvomim. Sedaj pa premislimo. Obresti od denarja, ki ste ga v posestvo vtaknili, znašajo skoro 10.000 K, torej imate že pri obrestih vsako leto okroglih 7000 K izgube. Kaj pa v desetih letih? Sicer nam nič mari, kako boste pokrili izgubo, toda ljudem je treba zadevo pojasniti.

V pojasnilo pa še to. Konec okrožnice se malo obrne proti »Hranilnici in posojilnici«, ki je dosegla letos že dva milijona prometa. Govorite tako, kakor da bi bilo tukaj manjše jamstvo za vlogo. Je že prav! Vi jamčite za 3 milijone kron samo z 270.000 K. In rezervni zaklad lahko razdelite kadar hočete, ostanke torej boriš 80.000 K. Jaz pa vem, da imajo samo odborniki »Hranilnice in posojilnice« več premoženja, kakor vsi vaši deleži in ves vaš rezervni zaklad. Članov je pa čez 400, med temi so veleposestniki, ki sami premorejo stotisoče. To je pravo jamstvo, zato pa tudi nikjer nobena rajfajznovka ne propade, ker ne more in ker so odborniki najbolj prizadeti, če bi se kaj zgodilo. Zato pa pazijo na denar. — Pripoznala je torej okrožnica, da bo imela »Posojilnica« 35.000 K izgube. To niso ravno mačkine solze in zato ni čudno, če imajo dolge in burne seje. Okrožnica je odprla oči vsem — že spregledujejo. Mi bi želeli, da bi se razširila do zadnje hiše.

Idrijske novice.

i Pogorela je posestnica Marija Velikajne v Spodnji Kanomlji, po domače Obidovše. V sredo, dne 25. maja, so opazili zvečer ob pol sedmih ogenj. Zgoraj je hiša in koča, obvarovali so hlev. V koči so imeli mrlička, ki so ga ob ognju prenesli v sosedno hišo.

i Kontrolirali so socialni demokrati shod katoliškega političnega društva pri Didici ter našli 105 udeležencev, kakor poroča »Naprejš«. Ne zamerimo, ker je splošno znano, da pri svojih prireditvah štirikrat vzamejo vsako svojo osebo, naj bo moškega, ženskega ali srednjega spola. Da pri nas vzame polovico, ni tako hudo, ker konstatira, da so samo odrasli možje. Kontrola je pa bila kaj pomanjkljiva, ker ne pove, da je na shod pristašev S. L. S. poslal dopis tudi hišni posestnik, ki se popolnoma sklada z našim delom. V tem dopisu jasno pove, da se z našim odporom proti občinskemu gospodarstvu ne sklada le sam, ampak pretežna večina tistih posestnikov, ki niso v S. L. S. Kaj takega v »Naprejš« poročati, bi bilo seveda nevarno, a za S. L. S. prav nič, ampak za nasprotnike, naj so rdeče barve ali pa brezbarvene napredne. S. L. S. je prav zadovoljna, ko vidi, da hodi v Idriji pota, s katerimi so vsi zadovoljni, ki so pri davkih prizadeti, če slučajno nimajo na kaki drugi strani odškodnine.

i Novi načelnik cestnega odbora je te dni prevzemal dedščino pa starem odboru. Prišel je k oddajanju tudi deželni uradnik. Deželni odbor bo izporočila gotovo izprevidel, kako prav bi bilo, če bi uvedel od časa do časa revizije po občinah in cestnih odborih. Kakemu Julčetu ali sorodnim osebam ne bo prav in bodo pretile s pritožbami na upravno sodišče. Dostikrat pa bi bilo boljše molčati, da ne poprimejo zadev v roke še nižja sodišča, nego je upravno.

i Lumpi so bili na dnevnem redu pri zadnjem socialnodemokratskem liberalnem javnem shodu. Komu ta pozdrav velja, bo še prilika povedati. Obviselo pa očitane lumpov ne bo na tistih, ki jim je Gangl hotel pod zaščito imunitete ta naslov nakloniti, ampak utegne puščica odleteti nekam drugam, daleč proč od S. L. S.

i Prevzetnost gre pred padcem. Dne 25. maja smo imeli pogreb v Idriji. Prehitel je spremljevalce tukajšen re-alec, ne da bi se oziral na zakonite dolžbe, kako se je vesti ob pogrebu. Ne bi bilo napačno, če bi prizadete osebe poučile svoje gojence, kolikor je treba, da ne padejo v sitnosti. Na sv. Rešnjega Telesa dan pa se je idrijski poštni uslužbenec s svojim avtomobilom tudi ob takem času pripeljal v Spodnjo Idrijo, da bi ga bili pričakovali preje doma ali v uradu. Čudno, da ima ta mladenič toliko prostega časa, da goji svoj šport.

i O klerikalni hinavščini piše zadnji »Naprejš«. Posebno dekan Arko je uganjal hinavščino pri seji »Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb«, tako napada listič »šefa klerikalceva«. Mi o tisti seji nismo hoteli nič pisati, ker nočemo društvu škodovati in se nam je namignilo, naj v političnem časniku ne razpravljamo zadev v podpornem društvu. Pozivali smo dekana Arkota, naj odgovori, ko se mu kot dostojanstveniku daje tak naslov. A on nam je mirno odgovoril, naj le obelo-

Obstala sta pred veliko, mramornato, z zlatom okoli in okoli okvirjeno palačo. Začudil se je Reven, zakaj te palače ni videl prej še nikoli. Nad vratmi so goreli namesto navadnih svetilk zlati lestenci in po veži so se vile težke perzijske preproge, kakršne je dozdaj videl Reven samo v sanjah vsake kvatre enkrat.

»Tukaj noter pojdeva, Ti Jakob Nesreča,« je dejal Vgankar. »Škoda bi Te bilo, če bi Te zdajle videl moj kritik doktor Melhijor, kako si neroden, da Ti je celo sapa zastala, ko si zagledal na svetu lepšo hišo kakor je župnišče, kjer si se najedel in napil za prvo silo. Kakšen mazač si!«

Reven je pogledal kvišku in šele sedaj je zapazil visoko gori velik zlat napis: »Pisateljski dom«. Spodaj pa je bilo tudi z zlatimi, toda nekoliko manjšimi črkami povedano: »Ustanovili in postavili slovenskim pisateljem hvalni ljubljanski prvaki.«

Tesno mu je bilo pri srcu, ko je stopal po veži, kjer bi bil kmalu spodrsnil in padel. Da bi tudi on kdaj prišel v takšne prostore, da bi imel celo do njih pravico, se mu je zdelo tako gorostasno, da si niti sanjati ni upal.

Toda vse je bila gola resnica. Prijatelj Vgankar ga je vodil dalje. Pred velikimi, z demanti obrobjenimi

durmi je stal vratar v gala-uniformi, v kateri so bila z zlatimi črkami vtkana vsa imena priznanih slovenskih pisateljev, ki so bili sprejeti v to palačo. Prav spodaj ob robu suknje je zagledal Reven tudi svoje ime, in tedaj mu je zrastle pogum in tedaj se je »začutil«.

Vratar je dvignil v pozdrav zlato palico, priklonil se skoro do tal ter odprl duri.

»Vstopita, gospoda slavna, dika našega naroda! Vama enakovrednih najdeta že obilico zbranih v zlatem salonu...«

Pri mizah, s svilo pogrnjenih, so že sedeli skoro vsi od prvega do zadnjega, kar jih je kdaj pisalo slovensko. Vsak je imel pred seboj neprikrajšane porcije najizbranejših jedil, serviranih na srebru in zlatu. Šampanjec se je iskril v buteljkah in čašah. Na hrbtu je imel vsak vtakano svoje popolno slavno ime, da so ga natakarkji vedeli poklicati in da ga je lahko oddaleč spoznalo ljudstvo, ki je gledalo z galerije ter ploskalo, kadarkoli je kdo izmed slavnih mož odprl usta in pogoltnil grizljaj ali požirek. Kdor je imel razen svojega imena še kaj psevdonimov, je imel prednost. Tako je imel neki debeli rdečelični gospod pred seboj nebroj krožnikov in buteljk, da je moral imeti sam zase posebno mizo. Na hrbtu je imel

namreč toliko imen, da ni bilo mogoče spoznati, katero je pravo in katero je največ vredno. Kadar so ga hoteli natakarkji imenovati, so morali moliti cele litanije raz njegov široki hrbet, da ni bilo pomote...

Reven je obstal sredi salona in prav neestetično odprl usta, tako se je začudil. Tedaj pa se je hipoma pred njim pojavil nekdanji pisatelj Emil Leon, sedaj dohtar slavnega imena. Prožil mu je nasproti roko in dejal:

»Servus, kolega!«

Reven bi se bil kmalu sesedel, tako je bil presenečen. Obrisal si je roko ob hlačin in jo boječe ponudil slavnemu možu.

»Servus, amice!...«

Takoj pa je poskočil in začel plešati po dvorani. Privzdigal je noge, da so plavale čez stole, metal jih je od sebe, kakor bi ne bile njegove...

»Kaj Vam je, Reven, da plešete po postelji sedaj popoldne kakor bi bili znorci? Tu imate, vem, da niste danes še nič jedli!«

Reven si je začel mencati oči, zbudil se je. Pred posteljo je stala stara gosposinja in mu ponujala krožnik fižola.

Tako grdo ni še nikdar zaklel pisatelj Reven kakor ob tej priliki.

Ivan Hrast.

Gespud dohtar Švigl je reku unkat, ke sa se na rotuže peglal zaule ubrtni šule in iblanske ubrtniku, de rataja iblansk ubčinsk svetniki šele tekat pa meten, keder prideja vn iz rotuža.

Gespud dohtar Švigl je iz tem velik puvedu tistem, ke znaja zastopt. Kar je gespu dohtar Švigl puvedu, b se iz drugem besedam rekl, de sa naš ubčinsk svetniki scer hedu pametn in modr muže, al kokr prideja na rotuž, jh pa tist lft preci zmeša.

Tku sm saj jest zastopu in tku je

danijo dopis, katerega je on pisal predsedniku društva, da bode stvarno vse pojasnil, on se ne boji javnosti, a na take napade ne odgovarja. Mi pa za sedaj ne moremo vsega vtakniti mirno v žep. Sicer pravi »Naprej«, da bode v eni prihodnjih števil že dokazal svojim čitateljem, kako čudno vlogo je takrat igral gospod dekan. No, takrat bomo tudi mi bolj obširno odgovorili, ako nas bodo izzivali. Za danes vprašamo le: kdo je takrat hinavščino uganjal, ko je z veseljem sprejel 100 kron, katere je g. Didič za društvo podaril in potem, ko se je šlo, naj se koncert priredi omenjenemu društvu na korist v Didičevih prostorih, je pa toliko časa vihral, da tam ne, je prononcirana hiša, da je vse spodbil? Kaj ne, kronce so bile dobre od klerikalca, samo njegova sedaj najlepša dvorana, ta je pa politična? In taki ljudje iščejo hinavščino drugod? Kdor se je za pečjo sam grel, naj raje išče nasprotnika za pečjo. — To naj za danes zadostuje. Če je pa gospodi vseh, da se znana zadeva razpravlja širšemu občinstvu, nam tudi prav. Najbrž društvu to ne bode ravno na korist, gotovo bo pa v čudni luči pokazalo nekateri ljudi, ki celo pri občno dobrodušnem društvu iščejo ali osebne ali strankine koristi.

I »Naprej« piše, da se je zadnjega našega shoda udeležilo 105 ljudi, a pri socialnodemokratskem shodu 1. maja je bil njih sprevod broječ nad tisoč oseb. Ker smo že prej poznali računsko zmoglosti naših nasprotnikov, je eden naših nalašč štel osebe pri sprevodu 1. maja. Da ne bi delal krivice, je štel za par tudi očeta, ki je za roko peljal otroka, ali ga nesel v naročju. Naštel jih je vseh skup brez godbe 260. »Naprej« jih je seve videl nad tisoč. Razume se, da nam ne bo verjel, a če tudi ve, da resnico poročamo, ne bo smel priznati.

Tržiške novice.

t Obrtno-nadaljevalna šola zaključila jutri, 29. t. m. šolsko leto z razstavo vajenških izdelkov. Razstava bo odprta v IV. razredu deške ljudske šole od 8. zjutraj do 12. opoldne in od 1. do 4. ure popoldne. Zeleti je, da bi občinstvo v obilnem številu posetilo razstavo.

t Podporno društvo izučenih strojarskih pomočnikov priredi veselico v prostorih gostilne »pri Bastelju« jutri ob 7. uri zvečer.

t Gadovo leto. Dasi še ni bilo pri nas mnogo vročine, so vendar že vjeli na precep do sedaj tri velike gade. Dva lepa eksemplara je dobila tržiška šola. Kakor vse kaže, bo letos te strupene golazni obilo.

t Novo zastavo je dobila šentanska šola. Na eni strani nosi podobo sv. Alojzija, na drugi podobo sv. Ane. Zastavo je jako lično in po nizki ceni napravila gospa Hofbauer iz Ljubljane. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je bila blagoslovljena.

t Na majnikov izlet je prišel minoli ponedeljek prvi razred c. kr. nemške gimnazije ljubljanske. Z mladiči je prišlo tudi nekaj nemških dijakinj. Po trgu so nemški pobiči na vse pretege hajlali tako, da smo mislili, da se nahajamo v kakem pruskem mestu in ne v slovenskem trgu. Tem petelinčkom bi priporočali v bodoče nekoliko več »manire«. — V sredo, 25. t. m. so obiskale Tržič gojenke prvega letnika ljubljanskega liceja.

t Zahvala. Veleoslavni deželni odbor vojvodine Kranjske je blagovolil podeliti tukajšnji splošni delavski bolniški in podporni blagajni velikodušno

podporo 200 K. V imenu vseh društvenih članov si usoja podpisano načelstvo izreči veleslavnemu odboru najudanejšo zahvalo. — V Tržiču, 24. majnika t. l. Karol Ruech, načelnik.

t Mrtvega so našli kajzarja Janeza Valjavec iz Doline. Pred tednom je šel z doma, ne da bi se bil vrnil. Padel je z visokih skal in se ubil.

t Izjava. Zadnji »Naprej« ima med drugimi neslanimi noticami iz Tržiča tudi to-le neslano skrivnost: »Ženske-Goeknovke imajo prav veliko govoriti »čez socialiste«, zlasti se odklikuje neka Pretnar iz Goeknove tovarne. O tej Pretnarjevi bomo nekaj lepih »štikelcev« objavili, ako ne bo kmalu lepo pri miru.« — Da ne bo kake pomote, povem, da sem tista »neka Pretnar iz Goeknove tovarne«, jaz podpisana Elizabeta Pretnar, žena čevlarskega mojstra v Tržiču. Javno pozivljam tu vse tržiške socialiste, da objavite tistih nekaj lepih »štikelcev«, ki jih veste o meni, kajti tako kmalu še ne mislim biti »lepo pri miru«, ker sem bila, sem in bom vedno tega prepričana, da, ako delate socialisti res za delavce, delajte zanje, a pustite pri miru vero in duhovnike. Kolikor ste se dosedaj izkazali, se lahko pove vse s temi-le besedami: Na eni strani ponujate in obljubujete delavcem zlate gradove, na drugi jim pa kradete — da ne govorim o drugem — vero iz srca. Za danes toliko v pojasnilo. — Elizabeta Pretnar, žena čevlarskega mojstra v Tržiču št. 214.

Jeseniske novice.

t Ustanovni shod skupine »Jugoslovanske strokovne zveze« za Jesenice se je preteklo nedeljo izvršil najboljšje. Mnogobrojnemu delavstvu je prav srčno govoril poslanec dr. Zajc o starostnem in invalidnem zavarovanju, o delavskih stanovanjih, o kužnoobrambnem zakonu, o dobrodušnih deželnih zavodih itd. Ako pa hoče delavstvo postati deležno teh naprav in najobilnejši meri, mu treba organizacije in posebno močne zveze krščansko-socialnih organizacij. Ko so govorili še gg. Krivec, župnik Skubic, Veber, se je ustanovila skupina Jugoslovanske strokovne zveze, h kateri je takoj pristopilo prav lepo število delavcev.

t V odbor novoustanovljene skupine so bili izvoljeni: Stefan Veber, predsednik; Blaž Znidar, njega namestnik; Peter Gatej, tajnik; J. Felc, blagajnik; Janez Maver, J. Grom, Lovro Zemva, Rupert Kiršner, odborniki; v nadzorstvo pa: župnik Skubic in Jože Rozman. Pri teh močeh naj delavstvo prejkorej priglasi svoj vstop v prekornostno Jugoslovansko strokovno zvezo.

t Kakšne dolžnosti in kakšne ugodnosti ima delavstvo v Jugoslovanski strokovni zvezi? V I. razredu se plačuje na teden po 16 vin., v II. po 22 vin., v III. po 28 vin., v IV. po 44 vin., v V. po 59 vin. Za to pa dobi za slučaj bolezni in brezposelnosti v I. razredu na dan po 50 vin., v II. razredu po 75 vin., v III. razredu po 1 K, v IV. razredu po 1 K 50 vin., v V. razredu po 2 K. Poleg tega dobi podporo za preseljevanje, popotno podporo, podporo za slučaj smrti, posredovanje za delo in velepomembno pravno varstvo. Pristopijo lahko delavci in delavke s 14. letom.

t Delavke! Vas smo pogrešali na shodu, razven malih izjem. Oklenite se tudi ve te prekornostne organizacije, ki vam je toliko potrebna! Pomagajte si, ker se vam nudi tako lepa prilika!

t Procesija sv. Rešnjega Telesa se je izvršila v najvzornejšem redu in ob

najlepšem vremenu. Posebno je povelečevala cerkveni sprevod slavna tovarniška godba s fino ubranimi komadmi in slovesno pokanje topičev. V zastavah so bile vse Jesenice in Sava, koder se je pomikala procesija. Prebivalstvu čast! Samo nemško šolo na Savi smo videli brez vsake razsvetljave. Včasih ni bilo tako! Upamo, da bo gosp. nadučitelj nemške šole v prihodnje odpravil ta nedostatek!

t Strokovno društvo delavcev na Savi vabi k veselici, združeni s tombolo, ki jo priredi v nedeljo, 29. maja 1910. na konsumnem dvorišču, ob neugodnem vremenu pa v »Delavskem domu«. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Pri veselici svira slavna tovarniška godba. — Ker bode veselica združena z raznimi zabavami in tombolo z mnogimi dobitki, se opozarja slav. občinstvo, da se je udeleži v obilnem številu. — Čisti dobiček je v prid podpornemu oddelku. — Odbor.

Odgovor „Slovenskemu Narodu“.

Imenovani dnevnik nas v zadnjem času redno napada. Do sedaj smo na vse to molčali, mirno, velikodušno smo njegovo ostudno pisanje ignorirali.

Posihmal pa ne bomo več molčali, naj tudi širša javnost izve, s kakimi sredstvi nastopa gotova klika v Novem mestu in Zabi vasi zoper samostan in učiteljstvo na deški šoli.

Ravnokar bo preteklo leto, kar je umrl naš predstojnik p. Viljem Vindišar. Ko je bila bolezen predragoga, pri vseh slojih prebivalstva v okolici in daleč naokrog izredno priljubljenega pokojnika, v najhujšem štadiju, tedaj je prinesel »Slovenski Narod« podlo ostuden podlistek, ki se je v dno duše studil vsem brez razlike stanu ali političnega mišljenja. Nevtajljiv faktum je, da so z ogorčenim studom obsojevali vsi tisti podlistek.

Vrste se novi napadi. Kaj vas boli? Ali res deška ljudska šola? Kdor je pošten in količkaj pozna naše razmere, priznati mora, da je bilo in je vse naše delovanje v Novem mestu osredotočeno v tem, da bi pomagali pridnim in nadarjenim sinovom tudi revnih starišev ne samo materijelno, ampak da bi jim pripomogli do večje izobrazbe. Če pa se dobi len ali nezmožen ali celo izprijen fant, kaj moremo mi za to? Kaj moremo mi za to, če se glasi § 92. izvršilnega predpisa k dokončnemu šolskemu in in učnemu redu: Učencem s komaj zadostnimi ali nezadostnimi uspehi je odreči izdajo obiskovalnega izpričevala, ki je predpisano za sprejem v prvi razred srednje šole. (R. dež. šol. sveta z dne 18. novembra 1904, št. 4843.) Vprašamo Vas samo, odkod to, da starši iz bližnjih in daljnih občin tako silijo svoje otroke v to šolo, če se tu tako slabo poučuje in učiteljstvo kar pobija in obeha učence? Samo v tem letu je čez 120 učencev iz drugih šolskih občin. — V dokaz, kako neutemeljno in neopravičljivo ravnaajo gotove osebe zoper učiteljstvo, naj sledi tu izjava, katero je poslalo vodstvo sl. c. kr. okr. šolskemu svetu in iz katere je razvidno, da bo učiteljstvo prisiljeno iskati pomoči pri sodni oblasti.

Izjava: Dne 11. maja 1910. o pol 8. uri je prišel k šolskemu voditelju oče Franc Srebotnjak, telegr. nadzornik v Kandiji št. 29, ter se pritožil zoper učitelja g. p. Pavla Potočnika, da je isti njegovega sina Otmarja včeraj tako uhljal, da je imel krava in zatekla ušesa. Voditelj mu pravi nato: Pobjdiva skupno v šolo, da tam javno preiščemo to stvar. Ko pridemo v šolo, ni bilo

učenca v šoli in oče ni hotel iti ponj. Voditelj vpraša učenca Ziberta iz Zabi vasi, kateri je to stvar očetu nalagal, kaj je videl in kaj se je z učencem Otmarjem Srebotnjak v šoli godilo, a odgovoril je, da ni ničesar videl. Vprašajo se učenci, kako je učitelj kaznoval Srebotnjaka, in isti soglasno odgovore, da se učitelj niti dotaknil ni učenca. Vodstvo.

Vložite sedaj tožbo, kakor nam žugate!

Torej glede šole bodite mirni! Sicer pa Vam je ljudska šola v resnici itak deveta briga. Nekaj družega Vas boli. Ali ne dijaška marijanska kongregacija, katere ustanovnik in začasni voditelj je p. Pavel? To je trn v petil Družba (kanonično ustanovljena 3. okt. 1909, dovoljena od dež. šol. sveta s posebnim odlokom z dne 29. okt. 1909, št. 6093) je skoz in skoz cerkvenega značaja, o politiki niti sence ni. Če kdo ne veruje, naj pride k tedenskim shodom v četrtek ob pol 6. v frančiškansko cerkev, kjer se lahko prepriča o tej trditvi.

Svobodno Vam i nadalje dopisovati v »Slovenski Narod«. Ako pa hočete trositi laži glede našega javnega delovanja v ljudski šoli, potem pa le odprite vezir. Če se bomo borili s čelom v čelo, pokazalo se bode, da ste našli pezdor v očesu učitelja p. Pavla, bruna v lastnem očesu pa ne.

Učiteljstvo deške ljudske šole v Novem mestu.

P. Gothard Podgoršek, vodja.

Poljedelskega sveta pododbor

je včeraj pri c. kr. poljedelskem ministrstvu zboroval pod predsedstvom poslanca Povšeta in posvetoval se o osnutku naredbe poljedelskega ministrstva o ustanovitvi osrednjega urada za prodajanje in izvoz goveje živine.

Ker je ta ustanovitev za naše živinorejce zelo važna, naj navedem glavna načela, na katerih sloni ta naredba.

§ 1. določuje, da se na podlagi zakona z dne 30. decembra 1909 osnuje osrednji urad, ki bo vodil vse delo za koristno prodajo in razpečevanje živine, in sicer bo ta urad na Dunaju pod nadzorstvom poljedelskega ministrstva, katero določi temu uradu opravilnik in način poslovanja.

Po § 2. je osrednji odbor pozvan sodelovati pri izvršbah v zakonu določenih naprav; posebno pa ima oddajati svoja strokovna mnenja in more tudi predloge staviti. Živinorejcem ima podajati pouk in nasvete, kako naj postopajo pri prodaji živine; zato bodo večji uradniki tega odbora prepotovali posamezne dežele in obiskovali glavne živinske trge. Uredil se bo stalni urad za polzvedbe in sporočanja o cenah živine in mesa v raznih kronovinah, o stanju in uspehu krmske letine in o sejmi in mesnih tržiščih, ki potrebujejo klavne živine, pa tudi mlade živine za rejo. Osnoval se bo poseben posebni tečaj za kmetovalce o uspešnem razpečevanju živine.

Osrednji urad bo na razpolago za nasvete in tudi posredovanje vsem živinorejskim zadrugam, osobito zadrugam za razpečevanje živine. Sodeloval bo pri ustanovitvah takih zadrug ter nadaljnjem delovanju istih, osobito s tem, da bo vedno obveščal zadruge, kje se more živina najlažje in uspešno prodati bodisi v domači državi, bodisi v inozemstvu.

zastopu te besede tud naš Zancek, ke mu vnder na more nubedn naprej metat, de ni en brihtn člouk, če ze tulik let na use viže zastopa našga gerspuda žepana. Zancek je enkat tud ta reč tku zastopu in se mu je tu tku fržmagal, de se je u priča mene zazeaku, de gerspud dohtar Švigl na u nekol douh več sedou na rotuze in de u use soje zilce napeu, de ga u iz rotuža dol spravu.

»Nam kej tagca naprej metat, de sma naumen, ke sma ta peru cesarja slezil, zdeji pa sluzma samga gerspuda žepana, tu je prevec in tega mu use soje zive dni vec na udpestim, pa ce b me prsou iz krvava glava pu nageh kuleneh za udpusajne prost,« je reku Zancek in tku pihu ud jeze, de sm mislu, de mu u meh poču.

»Kar sm se jest uciu, sm se zase uciu in zatu tud nubenmu na puvem, kua znam,« je rentau naprej. »De b pa zatu en dohtar Švigl men naprej metu, de sm naumen, tu pa na gre. Ce on misl, de sma mi naumen, kedr sma na rotuze, mu pa jest naraunast u fris puvem, de on je pa naumen tud tekat, kedr ni na rotuze.«

Jest sm ga tulažu kulkr se je dal, de murde gerspud dohtar Švigl ni glih

nega mislu, ampak ta druge pejomtarje; pa iz tem sm šele dregnu u sršenu gnejzd.

»Kasne pejomtarje?« se je jeziu, a mi nisma pejomtari? A sa sam tist pejomtari, ke iz ta zadna delaja in rip-saja, mi pa na ne, ke se morma iz usm sterem martrat? Kar tih bod, Pepe in me nekar se ti na jez, de me u lit na spraus!»

»No, dej sno dupuvedat; sej jest nism mislu tku, kokr sm vn prnesu —«

»Le mouc, pa tih bod! Sej se pu-znama. Sej je unkat tud edn reku, ke sma ga na deset kronc strafa ubsudil, de nas use na rotuze tista luna trka, ke ja mama na nasmo turne. Strpene je-zike mate usi skp, kulkr vas je. Zabaulat znate, de b pa puskul enkat saj za en cajt nas dinst na rotuz upraulat, pol b pa drgac guvurl. A misles, de je tu use tku, kokr s mislte. Sam enkat b mogl puskust nasga gerspuda žepana, kedr zacne sitnast stresat pu rotuze; tu t recem, se miske se skrijeja pu sojeh luknah pred nim in t na zacvil nubena, ce b ji pu kile speha ke pud gobek muliu. Kua pa sele pejomtari! Tu sa t tku zmesan, ket zabje ceva, kedr zacne nad nim rezat in jh ekslerat. ket

kasne naumne rekrute. Mouc na mouc; kua ti ves, kua se prau na nasmo rotuze soja su zobat?»

Veš, Zancek; mal ste pa tud sami uržah, de je tku. Pa nekar na zamer.»

»Ta je pa lepa!« se je zaderu Zancek nad mana. »Zdej sma pa mi usega urzah, sevede. Nazadne us se reku, de je mou dohtar Švigl prou, ke je reku, de je na rotuze use naum!»

»Buh var, de b jest kerkat kej tagca reku! Sej vnder vem, de ste sami mudrijani na rotuze; ampak jest mislem le, de ste sami uržah, če vas gerspud žepan sekira. Za kua pa na ubugate in use pu soj glau delate, če gerspud žepan enkat na lajda, de b mou še ker soja glava na rotuže! Sej m morš tu sam prznat, de na rotuže tist gerspud ta nar leuš shajaja, ke glave nimaja, al recima: ke sa brez glave.«

»Vis, Pepe, tu s pa dobr zadeu. Ta je pa uredna ta nar mn en gros. Pr nas je res tku, zalibug, de tiste, ke sa brez glave, prec puvisaja, ce ni glih nubenga placa frej, ga nardeja pa ekstra vurst — —

»Ekstra status, s mende tou rečt, Zane.«

»Tu je use glih: ekstra status ali va

ekstra vurst; jest mislem, de ekstra vurst se bl pase za nas rotuz.«

»No, viš, de mam prou! Le puglej, kuku je unkat gerspud žepan tistga svetnka, ke med potja iz glava putresa, pr ubčinsk sej speglu zavle tega, ke je pu soj glau tku zmešu tiste punudbe za vokna pr ubrtin šul, našeh ubrtniku, de se ceu rotuz ni najne spuznou.«

»Ja, prjatu, ta gerspud pa ni sam punudbe tku zmesu, de se nubedn ni najne zastopu, ampak on je ze druge rei zmesu, zatu je pa tku hitr naprej prsou. Kerga se pr nas na rotuze dobr glava drži, ta ja nekol naprej na pride. Le puglej mene, mene se ja glava dobr drži, pa na pridem nekamer naprej, ampak sm ze kar stare babe peklaja in um ustou, dokler uja peklale, zmeri predstojnk prezidjuma.«

»No, no, le nekar preveč na jamri; sej tud zmeri na stujiš pred prezidjuma. Kulkat te videm tlela lepu sedet na stol in dremat.«

»No, tekat sm pa holt predsednk, kedr nism predstojnk, al placa mam pa zmeri taka, de kumi shajam.«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Osrednji urad bo posredoval med zadrugami in tržnimi uradi ter pospeševal organizacijo živinskega izvoza. Pospeševal bo tudi organizacijo skupnih velikih mesnic in uspešno porabo raznih delov živine, n. pr. loj, kože itd.

Osrednji odbor bo imel tudi pospeševati zavarovanje živine, kakor tudi osobito v letinah pičlega krmskega pridelka posredovati za nakup krme po primernih cenah. Voditelj osrednjega urada in njegovega namestnika imenuje poljedelski minister. Voditelj izdelava vsako leto proračun o potrebnostih in sklepom leta natančno obračun. Voditelj osrednjega urada zamore za posamezne dežele ali dele dežele imenovati zaupnike, ki imajo sodelovati pri organizaciji krajevnih naredb za pospeševanje živinske kupčije. Istotako zamore voditelj pri izvršitvi raznih odredb zaslišati izvedence iz vrste zadrugnikov, živinorejcev, trgovcev in veterinarjev.

Poljedelskemu stalnemu svetu pa je pridržana pravica do presojevanja delovanja tega osrednjega odbora.

V razpravi o tem načrtu in uvodnem govoru, s katerim je ministrski poročevalec zagovarjal ta načrt, so razni govorniki, med njimi predsedniki deželnih kulturnih svetov, in sicer za Solnograško (grof Gallen), za Tirolsko (baron Morsey in baron Widman), za Koroško (deželni odbornik Höhlner), za Galicijo (grof Szeptyczky), za Češko (predsednik češkega oddelka Prikupek) zahtevali, da se ima osrednji urad ozirati na posamezne dežele, osobito na delujoče živinorejske zadruge. Zastopnik dežele Kranjske je isto zahteval in povdarjal, da naj se k temu delovanju za deželo Kranjsko povabi in poslovanje izroči gospodarski zadrugi, ki že sedaj uspešno deluje in prodanju klavne živine, ki se pošilja v Pulj in druge kraje. Zastopnik Češke je tudi zahteval, da se ta milijon v pospeševanje razpečavanja živine porabi porazdelilno po številu živine, temu pa se je upiralo ministrstvo in tudi večina udeležencev; vlada pa je izjavila, da se hoče tudi v tem oziru ozirati po možnosti na posamezne dežele in da hoče v prvi vrsti v vseh teh zadevah ozirati se na živinorejske in živinoprodajalne zadruge.

Zato nujno svetujem našim slovenskim živinorejcem, da se zbirajo v živinorejskih zadrugah; osobito naj to store naši slovenski živinorejci na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, ker zagotovljeno je, da se bo poljedelsko ministrstvo vedno oziralo na mnenje, na zahteve živinorejskih zadrug. V rokah naših živinorejcev je tedaj, da bodo odločevali o usodi porabe tega milijona, namenjenega za pospešitev živinske kupčije, zato brez odlašanja na delo, za združenje v živinorejske zadruge, ki bodo ne le v tem imele sodelovati, ampak katere bodo tudi v stanu povzdigniti svoj glas in svoje zahteve označiti, da se bo vsota 5 milijonov kron (na leto) pošteno in pametno porabila v povzdigo in zboljšanje naše živinoreje sploh. —č.

SRBSKI REZERVISTI POZVANI POD OROŽJE.

Srbska vlada je nenadno pozvala topniške rezerviste na osemndnevne vojaške vaje, kar je vzbudilo občno pozornost. — Mej tem prihaja od vladne strani zaupna informacija, da se je rezerviste poklicalo na vojaške vaje zato, ker bodo pred turškim prestolonaslednikom vojaške vaje, na katerih bo sodelovalo 20.000 mož.

MENELIK SE ŽIVI.

Addis Abeba. Zdravstveno stanje cesarja Menelika se je predvčerajšnjim nenadno poslabšalo; vendar je njegovo stanje danes zopet nekoliko povoljnejše.

Blagoslovljenje nove društvene zastave na Brezovici.

Iz Brezovice se nam piše: Razvite zastave katol. slov. izobraževalnega društva z odsekom Orel dne 22. maja nas je presenetilo. Vedeli smo, da razvije tukajšnje izobraževalno društvo in telovadni odsek Orel zastavo, a da jo razvije s toliko slovesnostjo, tega nismo pričakovali. V petek večer so postavili društveniki in Orli nad 30 m visok mlaj in dva manjša, katera je podaril g. Janez Remžgar iz Loga. A v nedeljo? Nestrpno je vse pričakovalo popoldneva. Nebo ni oznanjalo lepega vremena, nevihta je bila, grmelo je, lilo kakor iz škafa, a vkljub temu so hitele od vseh strani množice ljudstva. Prišli so od daleč; iz Dol. Logatca zastopniki Orla, prišli bratje Orli z Vrhniške, Viča, Dobrovo. Iskrena vam hvala, bratje Orli! Naše število — nad 70

v kroju — vilo je tudi v naše Orle novega poguma! In v cerkvi? Dasi prostorna, natlačena polna. Po odpetih litanih Matere božje vstopijo se Orli z Vrhniške in Logatca v špalirju v prezbitorij. Novo zastavo prinesejo trije bratje Orli; spremljata jo kumici blag. gospe Marija Rus iz Loga in Ivana Velkavrh iz Brezovice. Orli v kroju, trobojnice čez prsa, kumici v krasni narodni noši. — res lep pogled! Iskrena vama hvala, blag. gospe kumici! Nastopi mil. g. prelat A. Kalan, ki v krasnem govoru povdarja potrebo izobrazbe. »Navednost je najdražja stvar na svetu«, zlasti te besede visokega dostojanstvenika si dobro zapomnimo. Nato je blagoslovil zastavo. Zastava — na eni strani bela s podobo sv. Alojzija, na drugi rdeča z uvezenim Orlom — je krasno delo gdč. M. Sattner iz Ljubljane. Po blagoslovu smo spremili zastavo v nov še ne dodelani dom — delo našega za društvo mnogozasluznega tukajšnjega g. ž. Fr. Hoenigmanna — kjer so nam društvenice in Orli z predstavljanjem dr. Krekove igre »Tri sestre« in burke enodejanke »V ječi« preskrbeli poštene zabave in obilo smeha. Hvala g. nadučitelju Benedeku, ki je fante in dekleta tako zelo že izobrazil. V kratkem blagoslovimo še »Društveni dom« in takrat uprizorimo dr. Krekovo igro »Turški križ«. Kdaj, še sporočimo. Končna sodba je bila soglasna: Lep dan je bil! Le še kaj takih! Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste sodelovali! Brezovčani-farani, oklenite se društva, vi bratje Orli, ap naprej!

Hrvaška za Khuena.

»Agramer Tagblatt« se 25. t. m. na uvodnem mestu bavi z »volitvijo« hrvaške delegacije v ogrski državni zbor. List je sicer vedno silno lojalen nasproti koaliciji in jo dosledno brani pred raznimi hudimi očitki opozicije. No, kljub temu pa ne gre z njo skoz drn in strn, marveč jo vedno očetovsko resno opominja, naj se že enkrat ustavi Tomašičevi samovolji, naj ne gre predaleč v popuščanju narodnih koristi. Tako jo tudi v navedenem članku opozarja, kaj je storila, ko se je brezpopojno pokorila banu tudi pri volitvi državnozbornske delegacije. To ne pomenja nič več in nič manj, nego močno oporo Khuenu, ki si je tako brez najmanjšega boja pridobil 40 glasov za državno zbornico in tako dobil veliko privlačno moč za volitve na Ogrskem. S tem činom so Hrvatje padli za hrbet tudi narodnostim na Ogrskem in pa Justhu, ki mora biti kot odločen demokrat Hrvatom kljub vsemu vendar le ljubši nego — Khuen. Dalje pa ni izključeno, da Khuen pri volitvah s svojo stranko na Ogrskem ne zmaga — kako žalostno vlogo bo potem hrvaška delegacija igrala! Na vsak način ni bilo modro, popolnoma se vdinjati Tomašiču, ki je le privesek Khuenov in ki torej s Khuenom stoji pa tudi pade.

»Agramer Tagblatt« tudi konstatira, da o volitvi delegacije med koalicijskimi časopisjem nikakor ne vlada soglasje; med tem ko srbsko glasilo o tem, kakor sploh o minulem zasedanju sabora piše popolnoma v duhu uradnega glasila ter plava v sreči in zadovoljstvu, pa hrvaški listi precej odkrito kažejo svoje nezadovoljstvo vsaj z načinom, kako se je ta volitev izvršila.

Slavnost Orla.

† Javna telovadba Orlov D. M. Poljskega okrožja je preteklo nedeljo, dne 22. t. m. nad vse lepo uspela. Poleg v okrožje spadajočih odsekov D. M. v Polju, Zadobrovo, Sostrega, Dola, Hrušice in Most so prihiteli že jutraj Orli iz Kamnika, Viča, Šmartnega pri Litiji in Iga. Mogočna, nad 120 Orlov v kroju in 40 brez tega broječa četa je odkorakala z zastavo in slavno kamniško mestno godbo na čelu v lepo D. M. Poljsko cerkev k dopoldanski službi božji, katero je opravil domači gospod kaplan Prijatelj. Po cerkvenem opravilu je bil slavnostni obhod skozi Vevče nazaj v Polje, kjer je Orle pozdravil v imenu občine župan br. Dimnik. Ljudstvo je prisrčno pozdravljalo orlovske četo, ko je korakala skozi z zastavami okrašene vasi. Okoli 2. ure popoldne pa je prišlo še nad 20 Orlov v kroju iz Ljubljane in St. Vida z zastavo S. k. s. z., dalje sl. glasbeno društvo »Ljubljana« z gosp. pevovodjo Svetkom, sl. šentpetersko društvo »Prosveta« in mnogo drugega odličnega občinstva iz Ljubljane in okolice. Točno ob 4. uri popoldne je prikorakalo ob zvokih godbe 80 telovadcev na telovadišče, ki so se po lepem rajalnem pohodu uvrstili v osmerostopno vrsto k prostim vajam, katere so se prav dobro izvajale. Nad vse ljubeč pa je bil francoski nastop nara-

ščaja, ki je vadil vaje s praporci. Ne smem sicer trditi, da so bile vaje dovršeno izvajane, a to se pri živahnih fantkih lažje odpusti kot pri članih. Dovršeno pa smem pač imenovati lepo skupino naraščaja, katero je moral ta na navdušeno priznanje občinstva, katerega je bilo na stotine, ponavljati. Nato se je telovadilo na orodju in sicer: drugu, bradlji, konju, krogih in kozi. Tu pač se je pokazal zopet napredek naših vrlih fantov Orlov. Pri tem se je posebno odlikovala ljubljanska vrsta na krogih. Po končani orodni telovadbi je napravilo D. M. Poljsko okrožje dve lepi skupini. Po kratkem rajalnem pohodu so nato telovadci v štiristopu, spremljani z burnim priznanjem občinstva, zapustili telovadišče. Obširen veselični prostor pri gosp. županu, kamor smo se po telovadbi podali, je bil kmalu premajhen. Razvila se je takoj živahna neprilijena zabava, ob zvokih godbe in lepem petju došlih društev. Veselega srca smo se v mraku vračali vsak proti svojemu domu, kako tudi ne, saj je bil dan uspeha poln za vrle naše mladeniče, ki so se zopet navdušili in pokrepili za nadaljno pot, pot — trnjevo. Končno naj še pohvalno omenim slavno kamniško mestno godbo, katera je pod spretnim vodstvom gospoda kapelnika J. Novotny-ja ne le dobro, tako pri telovadbi, kakor pri veselici in sprevodu, marveč tudi pridno vršila svojo nalogo. Na zdar!

Po svetu.

† Brezverstvo socialne demokracije je čedalje bolj očitno. Na shodu socialnih demokratov, ki so ga ti kot protest zoper zborovanje protestantskega socialnega kongresa nedavno priredili v Chemnitzu, je socialnodemokratski pastor Pfluger dejal tako-le: »Vera delavcev je požrtvovalnost in navdušenje za veliki gospodarski in politični boj za osvoboditev človeštva. Zato je čisto nepotrebno in naravnost škodljivo delavcem vrhtega vcepjati še krščanstvo«. To si je zopet treba zapomniti, posebno zdaj, ko skušajo socialni demokratje tudi pri nas ljudi farbat, da se njim ne gre za vero.

Nesrečen slučaj. V družini tovarniškega ravnatelja Friderika Schimeka, ki se je jeseni preselil iz Gradca v Brno, se je izvršil 26. t. m. grozen dogodek. Nadporočnik Avgust Rädhammer 14. domobranskega pešpolka je razkazoval pred ravnateljevo soprogo Ano Schimek samokres browning. V šal je častnik meril z orožjem na ženo. Ker ni vedel, da je orožje nabasano, je samokres izprožil. Ravnateljeva soproga se je zgrudila, zadeta v prsa, na tla s klicem: »Ustrelil me je!« Krogla ji je izstopila na hrbtu. Med tem ko so domači prihiteli k težko ranjeni ženi, je odšel nadporočnik Rädhammer v svojo sobo in si pognal kroglo v glavo. Bil je na mestu mrtev.

Napačno poročilo o smrti raziskovalca dr. Fritscha. Iz Dunaja se poroča, da je oče avstrijskega raziskovalca dr. Fritscha, o katerem se je pisalo, da so ga umorili Indijanci na potovanju v južni Boliviji, izjavil v nekem uredništvu, da je dobil od ruske znanstvene akademije v Peterburgu obvestilo o življenju dr. Fritscha. Razširjena vest o smrti raziskovalca je nerisnična, ker je akademija še pred par dnevi dobila od njega pismo.

Zmaga mornariške politike ameriškega predsednika Tafta. Iz Washingtona se poroča 25. t. m., da je vladno mornariško predlogo sprejel senat z 29 proti 26 glasovom. S tem so bila dovoljena sredstva za vsakoletno grajenje dveh dreadnoughtk. Taft je imel močno opozicijo, a je zmagal. Na ta način se bo severno-ameriška mornarica zelo povzdignila.

Tajna zveza za umor učiteljev. Iz Rima se poroča 23. t. m., da je pred kratkim v Palermu ustrelil nek dijak gimnazijskega profesorja Gellija, ker je dobil slab red v spričevalu. Dijak se je nato tudi sam ustrelil. Preiskava je dokazala dejstvo, da je bil umor in samoumor sklenjen v neki tajni zvezi, ki so jo sklenili dijaki med seboj. Vdova umorjenega profesorja je dobila anonimno pismo, v katerem se piše, da se dijaki vesele smrti njenega moža, ki je dobil svoje zaslužen plačilo.

Obisk kralja Edvarda v Lourdu. Malo znano je, da je umrl angleški kralj Edvard za časa svojega bivanja v francoskem morskem kopališču Biarritz obiskal letošnjo pomlad tudi slavnoznano božjo pot v Lourdu. O tem je pisal nek angleški katoliški list takole: Obisk kralja Edvarda v Lourdu dne 21. aprila je vreden, da se ga posebno omenja, ker je s tem izkazal počestjenje veri svojih katoliških podanikov. Kralj je šel v votlino in rožnicensko cerkev ter je odkrit gledal sprevid romarjev, ki je šel mimo njega. Kralj Edvard je

bil pravi varuh verske svobode v svoji deželi.

Akademski poučni tečaj za delavce. Društvo za prirejanje akademskih poučnih tečajev za delavce je imelo pred kratkim v Berlinu občni zbor. Poročilo o delu društva izkazuje, da je preteklo zimo okroglo 900 dijakov in dijakinj poučevalo okoli 7000 delavcev, delavk in raznih drugih uslužbencev v temeljnih znanostih, anatomiji, literaturi in v tujih jezikih. To gibanje vedno bolj napreduje, tako da so med vsemi univerzami, tehničnimi in trgovskimi strokovnimi šolami samo tri brez delavskih tečajev. Tudi na Dunaju se je že ustanovil odbor učiteljev in dijakov za prirejanje poučnih tečajev za nižje sloje.

Ruski tajni načrti obelodanjeni. Dunajski »Zeit« se poroča iz Peterburga, da so ruski vojni krogi zelo iznenadeni, ker je obelodanil angleški list »Engineering Review« tajne načrte za grajenje ruske mornarice. Mornariški minister si ne zna raztolmačiti, kako so prišli načrti v roke angleškega lista in kdo jih je izdal. Načrti so bili tako tajni, da se niso niti pokazali odboru za obrambo carstva.

Iz črnogorske vojske. Knez Nikola je odredil, da se črnogorska vojska razdeli v dve diviziji. Poveljništvo I. divizije je poverjeno brigadirju Janku Vukotiću, a poveljništvo II. divizije vojvodi Mihajlu Vučiniću.

Beseda Dreadnought se izgovarja v angleškem jeziku d r e d n a u t ter pomenja: Ne boj se!

Modni salon na ladjah. Neka velika modna trgovina v Londonu je urenila na raznih prekomorskih ladjah svoj modni salon. Na visokem morju si izbere dama primerno blago, pokaže vzorec, mera se ji vzame, vse to se brzojavi brezlično v London in ko pride dama v London s potovanja, jo že čaka v luki nova, elegantna obleka. Se na ladjah ne dajo miru! Ubogi moški!

Atentat na profesorja. Palermo, 23. maja. Profesor tukajšnje gimnazije, Ghelli, dal je učencu drugega razreda, po imenu Sidoni, v nekem predmetu »nezadostno«. Učenec je zahteval, da profesor to izpremeni v »zadostno«; a ko mu isti odgovori, da je to le mogoče pri neoporekljivem zadržanju v prihodnjem četrtletju, potegne Sidoni iz žepa samokres in odda več strelav na profesorja, kateri je bil težko ranjen, nakar je Sidoni ustrelil še sebe.

Nadaljevanje protičeške gonje na Dunaju. Nemško društvo za Marga-rethski okraj sklicuje ta teden protestni shod proti zgradbi češkega društvenega doma v tem okraju. Nemškona-cijonalna korespondenca bobna k obilnemu obisku shoda, ki bo seveda sprejel grozečo resolucijo in tako zopet enkrat rešil ubogo nemštvo pogina.

Sin — vojak mora streljati na očeta. Med četami v Skoplju vlada veliko razburjenje proti majorju Rica Mirca beju zaradi sledečega dogodka. Nek albanski veljak, bivši častnik turške vojske, je bil ujet kot vstajnik in obsojen k smrti. Med vojniki, ki bi morali izvršiti nad njim smrtno obsodbo, je bil tudi njegov sin, ki je zamen prosil, naj se ga oprosti težke službe. Major ga je prisilil, da je streljal v očeta, ker pa je meril v zrak, so ga ob očetovem trupu aretovali. Pozneje se je v ječi obesil. Major je dobil povelje, naj prosi za dopust, da se izogne ogorčenju v vojašnici.

V starosti posvečen za mašnika. Prihodnjo nedeljo bo v Pragi posvečen za mašnika Emanuel Malfetheimer Rojen je bil leta 1847.

Duhovnik izumitelj zrakoplova. Rim, 23. maja. Mladi duhovnik Spolet je iznašel aeroplan, ki odstranjuje vse ovire dosedanjih letalnih strojev in baje izključuje vsako ponesrečenje.

Voditelj ameriških Čehov. H. J. Rosicky, je umrl v Čikagi. Prišel je v Ameriko s 16. leti ter se s svojo pridonostjo povzpelo do blagostanja in velikega ugleda. Ustanovil je tri češke liste in končno »Narodno tiskarno«, ki je odslaj vse tri liste tiskala. Eksekutivni odbor češko-ameriškega tiskovnega urada je sedaj po njegovi smrti za predsednika izvolil bankirja H. E. Beraneka v Čikagi.

Iz rdečega tabora. Razkol v socialnodemokratskem strokovnem gibanju postaja vedno večji. Pred kratkim se je osnovala zveza čeških tekstilnih delavcev s sedežem v Brnu, dalje tudi zveza čeških usnjarskih delavcev. Na zadnjem deželnem zborovanju delavcev kemične industrije se je sicer sklenilo da se vztraja nadalje pri centralni organizaciji, kot najvišjo strokovno in stanco pa se prizna češko strokovno komisijo v Pragi ter ne dunajske. To zadevni prispevki se izplačujejo praški strokovni komisiji. Ta sklep je vsled posredovanja dunajske strokovne komisije zvezina centrala kemične indu-

strije sistirala, a posledica tega je, da se je ustanovila samostojna češka zveza. Vrše se priprave za ustanovitev češke zveze rudarjev in krojačev. Razkol se bo bržkone izvršil med Čehi in dunajsko vodilno socialno demokracijo na celi črti. To pa še zlasti zato, ker upajo češki socialni demokrati, da bodo imeli več od svojega denarja, ako ga bodo sami upravljali. Češki stavbinski delavci so n. pr. izplačali v letih 1905 do 1908 298.418 K na Dunaj, od tega denarja pa so dobili nazaj samo 80.000 K v obliki podpor za stavke.

Bosenske volitve.

V mestni kuriji so bili od katoličanov izvoljeni le-ti kandidati: Sarajevo Peter Mrlić (Kat. Udruga), Travnik Kosta Marušić (Zajednica), Mostar dr. Dominik Mazki (Z.), Tuzla Aleksander Cvijetić (Z.), Banjaluka in Bihać dr. Josua Sunarić. Pri mohamedancih je popolnoma prodrila šerif Arnautovičeva lista, razven Bihaća, kjer pride njegov kandidat v ožjo volitev s kandidatom moslimanske narodne organizacije. Vseh pet srbskih mandatov je dobila srbska neodvisna narodna stranka brez protikandidatov. Judje so z ogromno večino izvolili španjolskega kandidata bankirja Saloma, ogrski žid Rothkopf je dobil le 64 glasov.

O izidu volitev v inteligenčni kuriji smo že včeraj poročali. Volitve v Bosni so končale pravzaprav z zmago proslulega sekcijskega načelnika barona Pittnerja, ki danes ravna politične niti v okupiranih pokrajinah. Danes se dela v Bosni kakor tudi v banovini odločno »srbska« politika — to je politika barona Pittnerja, ki je, kar je javnosti bilo dobro znano, zelo vplival na volitve. Zmagali so »neodvisni« Srbi in srbofilni mohamedanci pod Arnautovičevim vodstvom, t. j. muslimanska narodna stranka. Med katoliškimi Hrvatimi je prodrila z 11 kandidati dr. Mandičeva Narodna Zajednica, Kat. Udruga je dobila pet mandatov.

Deželni zbor

bo najbrže sklican sredi junija, a zasedanje bo le kratko. Vlada ima večino zagotovljeno. Na resen spopad med verstvi se ne misli, od tega bi moglo priti le ob razpravi kmečkega vprašanja, ki pa v prvem zasedanju ne pride na dnevni red. Za sedaj bo zboru predložen le proračun 1910-1911, važnejše zakonske predloge pa pridejo na vrsto ob jesenskem zasedanju. Kot prvi predsednik bo najbrže izvoljen Alibeg Firdus, drugi bo Srb, tretji pa dr. Mandič.

Prvi veliki zrakoplovni polet v alpskih deželah.

se vrši jutri popoldne na celovškem vojaškem vežbališču pri Št. Jurju. Polet prireja zrakoplovni odsek avtomobilskega kluba, čegar last sta tudi oba letalna stroja Wrightovega sestava, izvršita pa polet gg. Sablatnig in Heim. Poizkušne vožnje, ki jih je te dni s strojem napravil inženir Sablatnig, so iz vrstno izpadle in je torej jutri popoldne pričakovati srečnega velikega poleta, ako bo vreme ugodno. Prireditelji računajo na ogromen naval gledalcev; za red in varnost bo skrbelo vojaštvo, orožništvo in požarne brambe iz Celovca in okolice; pripravljeno bo tudi vse za reševalno službo. Postrežbo z okrepčili so prevzela tri gostilničarska podjetja. Ob 3. uri se prične koncert polne vojaške godbe 17. pešpolka in priprave za polet. Da bo občinstvo vedelo, kaj se vrši s strojem, kdaj se dvigne, oziroma kakšni vetrovi vladajo in ovirajo polet, se bo vse to naznanjalo z dviganjem različnih barv, ki bodo označevale posamezne okoliščine. Ravnateljstvi državnih in južne železnice sta odredili vse potrebno za izreden osebni promet. Cene so precej visoke: Vstopnice po 1 K, rezervirani prostori po 5 kron, sedeži po 10 kron. Vso srečo!

Znani zrakoplovec Renner, ki je rojen Celovčan, je tudi hotel v Celovcu prirediti s svojim novim zrakoplovom »Estaric II.« svoj prvi polet ter je tozadevno konferiral s predsednikom deželne zveze za tujski promet v Celovcu. Ker je pa predsednik nekako tožil, da bo imelo društvo že vsled udeležbe na dunajski lovski razstavi okoli 6000 K izgube, se Renner ni hotel dalje dogovarjati, ali kakor sam pravi v svojem pismu »Kärntn. Tagblattu«: se ni hotel vsiljevati Celovčanom. Obeča pa, da s svojima sinovima na vsak način še letos priredi v Celovcu velike poletne in upa, da bo našel v svojem rojstnem mestu toliko simpatij, kolikor jih je našel povsod po svetu. Njegov novi vodljiv zrakoplov »Estaric II.«, ki je tačas še v delu, je dolg 40 m. — Renner je sploh jako zanimiv mož. Prehodil je

mnogo sveta in bil v Ameriki, Afriki in Avstraliji; dalje časa je potoval s cirkusom. Oženil se je v Sibiriji s pristno Rusinjo, ki govori razven materinske še poljsko in nemško. Renner sam govori francoski, angleški, ruski, laški in nemški jezik. Sedaj je kupil pri Gradcu večje posestvo, kjer se s svojima sinovima Anatolom in Aleksandrom peča z zrakoplovstvom.

Cerkveni letopis.

c »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« se je letos vpeljalo v zagrebški nadškofiji; v kratkem se bodo ustanovile podružnice te apostolske bratovščine tudi v križevski (uniatski) in drugih hrvaških škofijah. Slovensko »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« bode prihodnji mesec v posebni knjižici izdalo podrobno poročilo o svojem dosežanju delovanja. Za sedaj svojim udom in drugim vernim Slovincem priporoča krasno knjižico pesnika Silvina Sardenka »Marijino kraljestvo na Jutrovem«; cena 50 vinarjev. Ves dobiček od te knjige je namenjen za namene »Apostolstva«.

c Romanje na Trsat. Dne 12. junija pojde romarski vlak iz Kamnika ob 12. uri 40 min. popoldne, iz Homca ob 12. uri 53 min. pop., iz Jarš ob 1. uri, iz Domžal ob 1. uri 10 min., iz Trzina ob 1. uri 18 min., iz Črnuču ob 1. uri 38 min. Prihod v Ljubljano južni kolodvor ob 2. uri. Odhod iz Ljubljane ob 2. uri 15 min., prihod v Reko ob 6. uri 20 min. zvečer. Dne 13. junija odhod iz Reke ob 10. uri popoldne, prihod v Postojno ob pol 1. popoldne, tamkaj do 1. ure kosilo, od 1. do 5. ure ogled Postojnske jame. Odhod iz Postojne ob 5. uri pop., prihod v Ljubljano ob pol 7. uri zvečer. Odhod iz Ljubljane južni kol. ob 7. uri zvečer, iz Črnuču ob 7. uri 20 min., iz Trzina 7. uri 40 min., iz Domžal 7. uri 47 min., iz Jarš 7. uri 58 min., iz Homca 8. uri 04 min., v Kamnik pride ob 8. uri 17 min. zvečer. Vožnja tja in nazaj in ogled Postojnske jame II. razred 13 K 30 vin., III. razred 9 K. Kdor pa vstopi v Ljubljani, plača za II. razred 10 K 50 vin.; III. razred 7 K 60 vin. Vstopi se lahko do Črnuču na vsaki postaji, ravno tako tudi v Ljubljani na juž. kolodvoru. Na Trsatu bo 13. junija ob 5. uri zjutraj skupno sveto obhajilo, nato pridiga in sv. maša, pri kateri bo pel romarski pevski zbor. Zato se dobro izurjeni pevci in pevke prosijo, da pridejo dne 12. junija ob 11. uri popoldne k skupni vaji ter se oglasijo v frančiškanskem samostanu v Kamniku. Vodja petja bo g. Nikolaj Loboda, organist v Mekinjah, pošta Kamnik. Kdor bo hotel, se tudi lahko 13. junija pelje po morju v Opatijo ter lahko vstopi v Matulji na vlak. Vozni listki se dobijo pri predstojništvu tretjega reda v Kamniku. Komur ni mogoče priti osebno po vozni listek, naj denar pošlje po pošti ter se v vlaku z recepisom izkaže, na katerega podlagi dobi v vagonu vozni listek. Sv. spoved naj romarji kolikor mogoče doma opravijo; seveda se bo tudi na Trsatu spovedovalo. P. t. gg. župniki so prosi, da ljudem glede romanja v cerkvi oznanijo. Kdor se hoče v Postojni udeležiti skupnega kosila, naj to pove, ko kupi vozni listek. Ker je v Postojnski jami hladno, naj romarji vzamejo s seboj ogrinjala.

HOFRICHTER BOLAN?

Govorice, da je Hofrichter dušno in telesno bolan, so povzročile, da ga vojaški zdravniki preiščejo, če je še sposoben biti zaprt. Hofrichter je bled, izhujšan, je malo, spi nemirno. Vtis napravlja, kakor da je zelo bolan. Če izpoznajo zdravniki, da ni več sposoben za zapor, ga odvedejo v garnizijsko bolnišnico, kar sicer razprave ne ovira, a bi vplivalo na izvršitev kazni pri višjih instancah.

Štajerske novice.

š Hofrat Ploj se ponuja Nemcem. »Deutschnationale Korrespondenz« piše, da Nemci ne smejo odbiti Hrvatov, ker so jih vselej zvesto podpirali, namreč Hrvati Nemce! Ta novica ne pomenja prav nič drugega, kakor da iznajdljivi hofrat Ploj ponuja Nemcem — Hrvat, to se pravi, samega sebe, ker se smatra gospod hofrat kot poklicanega reprezentanta hrvaškega naroda v državnem zboru, odkar so ga Hrvati volili za načelnika »Zvezi južnih Slave« po odstopu poštenega dr. Ivčevića. Zares žalostno, da se upa s Hrvati barantati dunajski hofrat... Toda to ni naša stvar. Kar nas zanima, to je, da se Ploj sedaj že kar odkrito ponuja Nemcem. Značajni hofrat ve, da ima v najboljšem slučaju le še tri leta politično živeti, potem je vse pri kraju, ker je njegov mandat izgubljen. Zato

izkorišča še zadnjo kratko dobo svojega političnega življenja, da bi kako drobtinico vjel, in ker ne gre drugače, se ponuja Nemcem! In to še celo pod hrvaško firmo! Od pamtveka še ni započel kaj podobnega slovenski poslanec. Gospoda hofrata čaka krut obračun!

š Dr. Karol Verstovšek je državno-zborski kandidat S. K. Z. Kakor smo že poročali, so si v nedeljo, 22. t. mes., zbrali zaupniki marenberškega, slovenjegraškega in šoštanjkega okraja deželnega poslanca dr. Karola Verstovškega za državnozborskega kandidata. — Dne 26. t. m. se je vršil shod zaupnikov gornjegraškega okraja na Rečici. Tudi tu so se moške soglasno izrekli za kandidaturu dr. Verstovškega. Zaupni shod, ki je bil dobro obiskan, je vodil gospod Turnšek ml., poročal je pa državni poslanec dr. Benkovič. S tem shodom je kandidatno vprašanje za S. K. Z. končano. Dr. Karol Verstovšek je kandidat S. K. Z. Pozivljemo vse naše somišljenike, da gredo z vso vnemo v boj za kandidata S. K. Z. Dr. Verstovšek mora sijajno zmagati! Pokazati moramo preperelemu liberalizmu, kako je dogospodaril v svoji trdnjavi. Na delo!

š Jugoslovanska strokovna zveza ima v nedeljo, dne 12. junija t. l., dopoldne ob pol 10. uri zaupni sestanek v Celju v vrtnem salonu hotela Tersček, katerega sklicuje poslanec dr. Benkovič. Na tem sestanku se bode sklepalo o pristopu obstoječih delavskih organizacij na Štajerskem k J. S. Z., dalje o organizaciji J. S. Z. na Štajerskem, zlasti snovanju novih skupin. Med delavstvom vlada veliko zanimanje za shod. Razposlanih je okrog 100 vabil.

š Ponesrečena avdijenca hofrata Ploja. Hofrata Ploja je skrb za njegov mandat popolnoma prevzela. Da bi si priboril omajano zaupanje nazaj, začel je igrati vlogo birmškega botra. A to mu še ne zadostuje. Hofrat se zaveda, da bi se njegov ugled zopet precej dvignil, ako bi ga o priliki birmovanja v kaki fari škof lepo sprejel in pogostil. Pa računaj, a drugi so obrnili. Pri Št. Janžu na Dravskem polju, kjer je nastopal hofrat kot birmski boter, je zaprosil pri mil. knezoškofu za avdijenco, a je ni — dobil. Hofratovi načrti, da bi knezoškof njemu pomagal z osebnim odlikovanjem k mandatu, so se izjalovili.

š Vesela vest. Od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah je ravnokar došlo veselo poročilo, da so pri občinskih volitvah III. razreda, ki so se vršile včeraj, dne 27. maja, zmagali po zelo hudem in naporinem boju kandidatje slovenske stranke. Štajercijanci so propadli. Natančnejše poročilo takoj, ko dobimo podrobne podatke. Št. Jakob je največja občina mariborskega okrajnega glavarstva. Dosedaj je bila v rokah najhujših štajercijancev.

š Nemčurški shod — na Polzeli. Za nedeljo, dne 29. maja sklicujejo Nemci na Polzeli velik shod za šulvereinsko šolo. Več tistih, ki so poprej že podpisali polo za nemško šolo, so pod utisom veličastnega shoda »Kmečke zveze« in »Slov. Straže« v nedeljo dne 22. t. m. preklicali svoj podpis. Nemški shod na Polzeli utegne biti jako buren. Vsa Savinjska dolina se pripravlja, da pošteno odgovori na tem shodu nemškemu privranci. Mi sicer svetujemo našim pristašem, da rabiyo mirna sredstva, a kljub temu utegne priti do hudih bojov. Politične oblasti store sebi veliko uslugo, ako nemški shod prepovejo. Če se bode z ustanovitvijo šulvereinske šole na Polzeli sililo naprej, nastalo bo v Savinjski dolini tako razmerje, da bo gotove kroge še dolga, dolga leta bolela glava. Ne dražite tujci našega poštenega in mirnega slovenskega ljudstva s tako drznim izzivanjem. Naš klic mora biti: Polzelčani, ne omadežujte z nemško šolo svojega narodnega trga! Slovenski ponos, brani slovensko čast!

š Nemčurji med seboj. Iz Karčovine pri Mariboru se nam piše: Na Telovo, dne 26. maja, se je vršila v Scheinovi gostilni »Pri treh ribnikih« v Karčovini ustanovna slavnost podružnice nemškega Schulvereina. Z velikanskim pompom so vabila mariborska nemška društva svoje verne ovčice na to ceremonijo, katero je s svojim »žegnomo« počastil tudi lutrovski pastir. Ali kolika nesreča! Ljudstva je še prišlo nekaj, a nemški junaki so se do hudega skregali med seboj. Nazadnje so se pošteno stekli. Vse je bilo zmešano. Res imeniten uspeh!

š Mladeniško zborovanje. V nedeljo, dne 5. junija, priredi mladeniška zveza v Poljčanah v posojilnični hiši mladinsko zborovanje. Govori g. urednik Kemperle iz Maribora. Vabijo se mladenci iz Poljčan, Studenic in sosedine k mnogobrojni udeležbi.

š Vrazova slavnost v Mariboru. Slovensko zgodovinsko društvo priredi v nedeljo, dne 5. junija, s sodelovanjem narodnih društev v Mariboru večjo Vrazovo slavnost z zelo zanimivim sporedom. Kakor čujemo, se misli slavnosti udeležiti veliko število Slovencev iz rojstnega kraja pesnikovega. Tudi bratje Hrvatje se udeležijo te slovesne prireditve. Spored te zgodovinske slavnosti je sledeči: 1. Iv. pl. Zajc: Overtura iz »Vražarica Boissyska«. 2. Senoa: Stanko Vrazu. Deklamacija. 3. J. Leban: Molitev. Moški zbor čitalnični s spremljevanjem pozavn. 4. Dr. Ilešič: Slavnostni govor. 5. V. Klaič: Pod prozorom. Besede Stanka Vraza. Moški zbor čitalnični. 6. Fučik: Slava cesarju! Marche triumphale. 7. Slava Stanku Vrazu! Živa slika iz Vrazove dobe v treh delih. I. del: Na žerovinskih dobravah v ranem jutru leta 1810. II. del: V Zagrebu na Lj. Gajevem domu leta 1840 do 1848. III. del: Na pesnikovem grobu leta 1910. Tableau. — V presledkih gledališke igre svira orkester: »Stanko Vraz-koračnica« in V. Parmov »Intermezzo«.

š Nova podružnica. O priliki škofovske vizitacije pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju so premil. knez in škof posvetili novo ondotno podružnico sv. Antona Puščavnika v Župečji vasi, rojstnem kraju mil. gosp. stolnega dekana dr. Ivana Mlakar-ja, ki je postavil novo kapelo večinoma na svoje stroške; v župnijski cerkvi pa so blagoslovili nove krasne orgle.

š Duhovniške izpremembe. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Valentin Kropivšek v Šoštanj, Jožef Skvarč k Sv. Lovrencu v Slov. goricah, Ivan Topolnik na Videm, Leopold Kolenc v Dol, Jožef Erker v Mozirje, Franc Planinc k Sv. Marjeti niže Ptuja.

š Osebna vest. Gosp. Franjo Natek, c. kr. poštni oficijal v Celju, je dovršil izpit poštnega uradnega vodje s prav dobrim uspehom. Prirčno častitavo!

š Gosp. Jurteli se je zdravje obrnilo na bolje ter je včeraj že lahko zapustil ljubljansko Leonišče.

š Mladeniški shod v Jarenini. Jutri v nedeljo, dne 29. maja, se vrši v Jarenini ob jezikovni meji veliko mladinsko zborovanje za obmejne slovenske kraje okrog Maribora in za Slovenske gorice. Zeleti bi bilo, da bi poslale tudi druge župnije svoje zastopnike na to velevažno zborovanje. Jarenina je pihle pol ure oddaljena od železniške postaje Pesnica in je zelo važna obmejna postojanka. V Jarenini je bil nekdanj položaj temelj mladinske organizacije. Upati je torej, da se bo ta prvi mladeniški shod na Spodnjem Štajerskem letošnjo spomlad krasno izvršil. Pozivamo vse gg. duhovne gospode v okolič Maribora in naše agitatorje, da delujejo za obilno udeležbo. V nedeljo 29. maja v obmejno slovensko trdnjavo, v Jarenino!

š Na dekliskem shodu v Št. Juriju ob južni železnici v nedeljo, 12. junija, bo imel slavnostni govor g. Fr. Terseglav, predsedovala bo pomenljivemu shodu predsednica »Zveze slovenskih deklet na Štajerskem« Anica Kren iz Št. Ilja.

š Dekliški shod na Graški gori pri Sevnici v torek, 24. maja, je bil nad vse krasen. Došlo je iz rajhenburške, sevniske in videmske župnije nad 600 mladenc, pa tudi obilo drugega ljudstva. V ljubeznivi Marijini podružnici na meji sevniske in rajhenburške župnije so bile ta dan tri svete maše in pridiga župnika Gomilška. Na zborovanju pri cerkvi so govorili župnik Cerjak in kaplan Tratnik in šest deklet iz Sevnice, Rajhenburga in Vidma. Slavnostni govornik župnik Gomilšek je pojasnil dekletom potrebo izobrazbe, gospodinjskega znanja in rodoljubnega dela ter namen in pomen dekliske zveze. Na njegov poziv je pristopilo 192 deklet k rajhenburški in 104 dekleta k sevniski dekliski zvezi. Gotovo sijajen uspeh shoda! In ker so članice zveze same vrle družbenice Marijinih družb v Rajhenburgu in v Sevnici, je novima zvezama najlepši procvit zagotovljen. Veselimo se iz srca nadopolnega dekliskega gibanja v Posavju, želimo le, naj za dekleti kmalu slede mladenci z mladeniškimi zvezami. Potrebno je oboje ob Savi, kjer naš narodni sovražnik nikakor ne miruje.

— Posledica pijančevanja. Od Sv. Jakoba v Slov. goricah se nam piše: Dne 22. t. m. so se v gostilni g. Trojnerja skregali pivci. Kočarjev sin J. Reisman iz Vukovskega dola je močno udaril posestnika Lorenca Krušnik s pestjo, da je stokaje odšel. Reisman pa je še dirjal za njim in mu je z nožem zadal težko rano. V ponedeljek se je napotil Krušnik v Maribor iskat zdravniške pomoči. Tik pred okrajnim glavarstvom pa se je zgrudil nezavesten na tla. Morali so ga z rešilnim vozom

prepeljati v bolnišnico. Kaj vse napravi pijančevanje.

Š **Umrl** je v Bočni pri Gornjemgradu na Štajerskem zasebnik Gregor Potokar, oče župnika Gregorja Potokarja istotam. Bolehal je dolgo. Pogreb bo jutri ob štirih popoldne. Naj počiva v miru!

Š **Nesreča**. Delavec Avgustin Gaudbe je dne 24. t. m. pri Gornji Sv. Kungoti nakladal na voz drva, pri tem mu je po nesreči padel debel hlod na nogo in mu jo na dveh mestih strl.

Š **Študenti pri Mariboru**. Tukajšnji rdečkarji ne poznajo skoraj nikake omike več. Posebno v sobotah in nedeljah zvečer divjajo po ulicah, da si posten človek res ne upa več na prosto brez orožja. Nedeljo zvečer, 22. t. m. sta dva neznana rogovileža rogovilila in kričala po ulici ter sta pri tem neko deklico hudo pretepla. Ko so ja prišli ljudje reševati, sta jo nesramneža odkurila. Mariborska policija kje si?

Š **Praske med fanti**. Iz Konjic se nam piše: Vsako nedeljo skoraj je kakšna praska med fanti v Stranica. To nedeljo je bilo pa pravcato klanje. Noži so se kar bliskali. Kralov fant je bil tako z nožmi obdelan, da so ga nezvestnega peljali domov. Stranice so štajarske; čujejo se že tuintam pekoče in porogljive besede: »More li iz Stranic kaj dobrega priti.«

Znanost in umetnost.

* **Vseslovanska umetniška razstava** v Krakovu se ima prirediti prihodnje leto. Z ozirom na to so sklenili odločilni faktorji v Peterburgu, naj se name-ravana vseslovanska umetniška razstava v Peterburgu odgodi na poznejši čas. Obenem se je sklenilo, da se sproti vprašanje na slovanskem kongresu v Sofiji in da se pozove vse slovanske narode, da se udeležijo umetniške razstave v Krakovu leta 1911.

* **Nakup umotvorov na sedanji umetniški razstavi**. Deželni odbor je nakupil za deželno zbirko sledeče slike: Ivan Grohar: št. 4 »Na sedlu«, R. Jakopič: št. 9 »Svež sneg«, M. Jama: št. 43 »Brez«, F. Klemenčič: št. 48 »Študija«, S. Magolič ml.: št. 61 »Iz mestnega loga«, H. Santel: št. 109 »Deček« (pastel), P. Zmitek: št. 144 »Ribiška koč«, št. 155 »Gozdna tišina«, številka 171 »Coklar« (akvarel), št. 172 »Dvorišče« (akvarel), »Iz Jesenice« (akvarel). Od privatnikov je bilo med tem še nakupljeno: Henrika Santel: št. 110 »Deklica« (pastel), Iv. Zajec: št. 120 »Kozakove sanje« (relief) in št. 136 »Risba«.

Dnevne novice.

+ **Narodni bojevniki!** 10. julij ni več daleč. Začne takoj s pripravami. Vsa društva »Slovenske krščansko-socialne zveze« na delo, da se 10. julija sijajno izvrše prireditve v čast sv. Cirila in Metoda v obrambo naše narodne meje. Naš čolnici otmimo!

+ **Velika predrznost**. Zastopniki vladnih želja. G. dr. Laginja je svojo izjavo o laški pravni fakulteti, ki je na las slična znanemu dementiranemu komunistu o seji »Zveze južnih Slavena«, podal »v imenu obeh jugoslovanskih klubov«, torej tudi v imenu »Slovenskega kluba«. Iz krogov »Slovenskega kluba« smo poizvedeli, da g. dr. Laginja v to ni nihče pooblastil, njegova izjava tudi v imenu Slovenskega kluba je bila torej velika predrznost. »Slovenski klub« ima svoje ljudi, da po njih govori, kadar hoče. Dr. Laginja pa ni imel nobene pravice podajati izjave v imenu »Slovenskega kluba«. Če je bilo morda poročilo o izjavah dr. Laginje zopet falzificirano, pričakujemo od dr. Laginje, da stvar pojasni. Vsekakor pa je bila izjava, kakor je bila podana javnosti, jako nerodna, silno netaktilna, kajti praviti, da se proti laški pravni fakulteti ne da nič narediti, se pravi pomagati nasprotniku in ga hlabiti. G. dr. Laginja je menda pozabil, da je lani sam Gostinčar vse opravil. Vsa izjava torej vedno bolj diši po vladnih željah. Reslepe zaveznike imamo v boju za slovensko vseučilišče! Slovenska in hrvaška javnost bo izrekla kruto sodbo nad takimi junaki!

+ **Kotnikova afera** čedaljebolj smrdi in razsvetljuje brezno narodne požrtvovalnosti in morale liberalnega razumništva. Prav zdaj, ko prestrašena liberalna inteligenca skuša zoper vednoboljši se razširjajočo »Slovensko Stražo« delati s tem, da kleveče, da so klerikalci preveliki berači in egoisti, da bi mogli in hoteli zbirati za narodne namene, je hotela ironija usode, da poslanec liberalne stranke in zastopnik notranjskih mest postojnsko-logaškoverhniškega okraja, predsednik trgovske zbornice, član brezštevilnih narod-

nih društev, Sokol in bogve kaj še vse, gospod Lenarčič, izpodbija polmilijsko dedščino Kotnikovo v prid družbe sv. Cirila in Metoda! Ne samo, da je res, kar je »Slovenec« vprvič takoj po Kotnikovi smrti, vdrugič pa ne davno o znanem pol milijonu razkril strmeči slovenski javnosti, res je še veliko več! Iz najbolj verodostojnega vira smo namreč izvedeli, da Kotnikovi sorodniki, namesto da bi jih bilo sram svojega početja, zdaj še bolj na to delajo, da bi Cirilmetodova družba od Kotnikove dedščine malo dobila. Čisto gotovo pa je in pribito, da družba v najboljšem slučaju dobi četrtino tega, kar ji je Kotnik namenil! Namesto 800.000 kron, ki ji po namenu rajnega gredo, bo morala biti zadovoljna in se gospodu Lenarčiču še pismo zahvaliti, če dobi 200.000 kron! Ampak to ni glavno, kar slovensko javnost tukaj zanima. Glavno je, da je javnost že opetovano pozivljala liberalce, naj se o tej reči izjavijo, liberalni kolovodje pa molčijo. Na naše razkritje je »Slovenski Narod« izkušal celo reč s tem odpraviti, da je trdil, da sploh nihče niti približno ne more vedeti, koliko Kotnikova zapuščina znaša. Ko pa smo mu mi odgovorili, kako to, da so liberalci preje do zadnjega vinarja natančno izračunali, da znaša najmanj 500.000 K, da so mesec dni tako bobnali in gnali glorio, zdaj pa ne vedo ničesar, je »Narod« čisto umolknil. Drži se načela, da gotova reč, čimbolj jo bezaš, tembolj smrdi. Pa tudi to še ni najznačilnejše. Najznačilnejše je to, da je »Narodni Dnevnik« in še nekaj liberalnih listov pozval centralne liberalne narodnjake, naj pojasnijo vso zadevo, pa niti ti apeli iz vrst somišljenikov ne ganejo prvakov v Ljubljani! Kaj to pomeni? Stvar je presneto enostavna. Liberalna srca više namreč med družbo sv. Cirila in Metoda in med — Lenarčičem. Če družbo zataje, kar bi bilo najbolj dosledno, se razkrinkajo pred celo javnostjo za to, kar v resnici so, za narodne komedijante, če pa padejo po Lenarčiču, poderejo enega svojih glavnih stebrov in se v lastno meso urežejo. Kdaj je še sit volk sitemu volku rep odgriznil? Lenarčič je meso od liberalnega mesa, njihov tip, predpoda in simbol. Kakor on misli in dela, tako mislijo in delajo vsi liberalci. Mi pa bomo o stvari še, in sicer jako resno govorili!

+ **Zlata knjiga** slovenskih Orlov izide približno v štirinajstih dneh. To bodi naznanje mnogoštevilnim povpraševalcem. Knjiga bo jako lično tiskana in opremljena, pa poceni.

+ **Za častnega kanonika** stolnega kapitlja v Celovcu je imenoval cesar č. g. dekana in kn.-škof. konzistorialnega svetnika Andreja Wieserja v Gospi Sveti. Cestitamo!

+ **Nove maše** bodo imeli letos sledeči gospodje bogoslovci celovškega semenišča: Četrtoletniki: Ivan Hofstätter, Viljem Kopp, Tomaž Koraus, Mirko Mente in Franjo Vastel; in tretjeletniki: Josip Czermak, Peter Domberger, Anton Maschek, Vinko Razgoršek, Ivan Starc, Josip Stich, Josip Wulz in kapucinski klerik Irenej Kobal.

+ **Logaško okrožje Orlov** se je ustanovilo dne 26. t. m. Zborovanje, ki se je vršilo v Gor. Logatecu, je vodil »Zvezin« podpredsednik kaplan Leopold Turšič. V okrožje bodo spadali odseki: Logatec Gor., Logatec Dol., Planina, Hotedršica. Na zdar!

+ **Narodno zavednost** goji tržaška edinjska struja, kakor znano tako, da slovenska tržaška inteligenca govori medseboj večinoma le laško. Saj slovensčine še govoriti ne znajo; treba je le poslušati tržaške slovenske učitelje iz okolice, kakšno izpačeno slovensčino lomijo, potem ni čudno, da je njihovi učenci in učenke tudi ne znajo. Sicer pa je pouk po teh šolah prav tako kakor v mestnih pasje fige vreden, čeprav so učitelji sijajno plačani. Učiteljev po cele tedne ni v šolo; laščino boljše poučujejo kakor materinščino, da bi se sami izpopolnjevali, jim še v glavo ne pade. Pri Sv. Ivanu, koder sveti ondotnim »naprednjakom« velika svobodomiselnost luč učitelja Grmek, imajo poleg Sokolov tudi Sokolice, medsebojni občevalni jezik pa je laški. To je čisto tako kakor na oni narodni veselici na Tržaškem, koder so morali v dvorani obesiti tablico: »Prosi se tukaj slovensko govoriti!« — Tudi duševni nivo tržaške edinjske inteligence je tako pod ničlo, da je strah; v laških gledališčih in kinematografih jo vidiš, pri predstavah slovenskega dramatičnega društva pa ne; tudi slovenske knjige ti ne prime izlepa v roke. Preljuba »Edinost«, ki stika po ordinariatskih pisarnah, če se dva laška kanonika iz zavisti malo sprimet, maj bi posvetila rajši v lastne vrste!

+ **Ustanovitev Orla na Robu**. Preteklo nedeljo je bil ustanovni shod

telovadnega odseka Orel na Robu. Prišlo je nad 120 bratov v uniformah iz Dobropolj, iz Lašč, s Krke in iz Skocijana. Prekrasno je nad eno uro govoril na shodu brat Albert Jeločnik iz Ljubljane. Govorili so še: župnika Zabukovec in Pešec, državni in deželni poslanec Jaklič, nadučitelj Štrukelj iz Dobropolj in domači župan g. Jakše. — Dekleta so prav lepo igrale »Strahovec«. — Po predstavi je bila javna telovadba. Bratje v kroju so izvajali proste vaje, Dobropoljci pa posebej še moreško, prve štiri vaje v sabljanju. Skocijanska orlovska godba je neumorno in lepo svirala izbrane komade. — To je bil časten dan za brate Orle in za Rob!

+ **Za krošnjarje**. V današnji seji obrtnega odseka je stavil poslanec Jaklič predlog, da se reasumira § 10. krošnjarskega zakona, kakor ga je sprejel odsek v jedni prejšnjih sej in se vstavi nov odstavek III., po katerem bo dovoljeno našim krošnjarjem prodajati tudi kandite, kakor krošnjarji zahtevajo. Predlog je bil v odseku sprejet.

+ **Tržaška iredenta**. Vlada je razpustila italijansko podporno društvo »Società operaia«, ki ima 400 moških in 1400 ženskih članic. Društvo so razpustili zaradi nekega govora, ki ga je govoril društven predsednik, tržaški občinski svetnik dr. Anton Cosulich, v Milanu. Društvo obstoja že od leta 1869 sem. Dr. Cosulich so zaprli. Oblasti skrivajo, zakaj da so zadnji čas zaprle toliko oseb, a kljub temu se govori, da so zasledili zelo obsežno iredentistično zaroto.

+ **Zmaga Slovencev**. V Dobljčih so pri občinskih volitvah v I. in II. razredu zmagali Slovenci, v III. razredu pa kakor doslej Kočevarji. Za župana je izvoljen Slovenec g. Matija Gešelj iz Dobljč s 24. glasovi, proti 2. Volili so ga tudi Kočevarji. Prejšnji župan g. Matija Vertin, ki nam je marljivo in vestno v splošni blagor in zadovoljnost županoval 27 let, od leta 1877 s predsedkom 6 let, se je prostovoljno odpovedal tej časti. Upamo, da bo tudi novizvoljeni župan vreden naslednik svojega prednika.

+ **Škoda ob Savi vsled naliva**. Poslanec Povše je včeraj v državnem zboru predlagal, naj vlada po svojih tehniških uradih vse potrebno ukrene, da se ne bodo ponavljale enake nesreče ob Savi, kakor ob zadnjem hudem nallivu. Mali pritoki Save so postali pravi hudourniki, ki so nanesli na polje in travnike ogromne množine gramoza in kamenja. Posut je bil tudi tir južne železnice in ustavljen promet, da je mnogo delavcev moralo odmetavati splav. Naliv je odtrgal tudi brod, ki se je razbil ob skalovju v deroči vodi. Škoda ima lastnik brodu, pa tudi prebivalstvo na obeh bregovih, ker je promet nemogoč. Predlagatelj tudi pozivlja vlado, naj poškodovancem dovoli izdatne podpore.

+ **Zoper Trst kot sedež laške fakultete** se zopet odločno izjavlja »Vaterland«. Trst je sedež iredente, laška fakulteta pa bi iredento še bolj gojila in združevala ter bi bila neprestano ognjišče nemirov, ki bi bili internacionalno nevarni. »Vaterland« očita tudi krščanskim socialcem, ki so zopet za Trst, nedoslednost. Listu in vplivnim krogom, ki stoje za njim, se zdi za gotovo, da gosposka zbornica eventualnega zakona, ki bi ustanovil laško fakulteto v Trstu, ne bo sprejela in da ga končno tudi cesar ne bi potrdil.

+ **Volivna reforma za hrvaški sabor** je, kakor znano, sprejeta in čaka samo še kraljeve sankcije, da postane zakon. Dne 5. julija se vrši v Zagrebu občni zbor Seljačke tiskarne, potem pa seja glavnega odbora Hrvaške seljačke stranke, na kateri se bo razpravljalo o bistveno izpremenjenem položaju, ki je nastal na Hrvaškem vsled volivne reforme in o organizaciji ter agitaciji kmečke stranke. — Mi iz svoje strani se v strankarske razmere na Hrvaškem kaj neradi vtikamo, toda glede volivne reforme moramo pač reči svojo. Reforma ima velike hibe — določuje cenzus 15 kron za volivca in ni tajna, kar zelo pospešuje volivno korupcijo. Toda na drugi strani je zopet res, da se število volivcev skoraj popeteri in da bodo od slej kmetje, ki so po starem volivnem zakonu bili v saboru komaj z dvema odstotkom zastopani, imeli večino. Ljudstvo bo velikobolj prišlo do besede. Tudi je gotovo, da bo ta reforma le provizorna, ker bo prišla širša reforma kmalu zopet na dnevni red, ko se bo začela na Ogrskem tozadevna agitacija. — Kar se pa tiče strank, moremo samo to reči, da se Radičeva marljivo pripravlja in organizuje ter dobro umeva položaj, ki je nastal vsled reforme. Resno se bojimo, da druge stranke to premalo vpoštevajo in zoper volivno reformo le zabavljajo, mesto da bi se z

njo okoristili, kolikor ima dobrega v sebi. Zdaj je čas iti med ljudstvo!

+ **Za goriške vipavske občine**. Gorški deželni odbor je odredil, da se prično izdelovati podrobni načrti in stroškovniki za preskrbljenje vipavskih občin s pitno vodo iz Hublja povodom izpeljave tozadevnega goriskega vodovoda najkasneje v prihodnjem tednu. Pri tem pridejo v poštev občine Lokavec, mesto Sv. Križ, Cesta, Dobravlje, Plače, Male Zablje, krajevna občina Velike Zablje, Skrilje, Kamnje za oddelek Potoče, krajevna občina Črniče in Sempas. V Selu se odcepi postranski vodovod od mestnega in pri tem postranskem pridejo še v poštev: Selo, Batuje, Dornberg z oddelki Tabor, Saksidi, Zalošče; dalje županija Prvačina in če mogoče tudi Gradišče, in končno še večji del rihemberške županije. Po možnosti se bode skrbelo tudi za to, da dobijo občine okolu goriskega mesta vodo iz glavnega vodovoda, oziroma iz vodnjaka na Gradu, in sicer: Št. Andrež, Pevma, Št. Peter in obe Vrtojbi.

+ **Izjava učiteljstva**. Učiteljstvo zbrano pri lokalni konferenci dne 25. maja v Mokronogu odločno obsoja grde napade na vrlega gospoda nadzornika L. Stiasnyja radi njegovih zelo podučnih predavanj, s katerimi stremi gospod nadzornik edino le za napredkom šole in povzdigo učiteljstva. Le pogumno in brez strahu naprej! Kličemo Vam: Vedno smo z Vami! Bernot Mimi, m. p. Košenini Ludvika, m. p. Donati Amalija, m. p. Likar Mimi, m. p. Petshuknig Irena, m. p. Tratar Josip, m. p. Bukowitz Henrik, m. p. Žitnik Franc, m. p. Pirnat Ivan, m. p.

— **Kmetijski tečaj za učitelje**. Deželni odbor priredi na deželni kmetijski šoli na Grmu v času od 18. julija pa do 8. avgusta t. l. kmetijski tečaj za učitelje. Udeleženci bodo dobivali v zavodu brezplačno opoldansko hrano. Za druge stroške pa dobi vsak udeleženec podpore 80 K. Več kot 20 udeležencev deželni odbor ne more pripustiti k tečaju. Prošnje za sprejem v tečaj je vložiti pri deželnem odboru do 10. junija.

— **Laški vojak v Celovcu — garibaldijanci**. V četrtek, dne 19. t. m., ob pol 9. uri zvečer je pet laških vojakov 7. pešpolka prepevalo po Celovcu prav korajžno himno Garibaldija, znanega sovražnika Avstrije. V Lidmanskega ulici so naleteli na častnika, ki je takoj poslal po patroljo. Skrili so se v Romaninovi kleti. Poklicani policaj jih ni našel. Enega izmed laških tičkov so prijeli v Kolodvorski ulici in ta je izdal svoje štiri tovariše. Pred Romaninovo hišo se je bilo nabralo polno ljudstva.

— **Na Bledu izgubljen denar**. Oni gospod, ki je izgubil na blejskem otoku vsoto denarja, jo dobi nazaj pri blejskem župnem uradu.

— **Čudna kupčija**. Iz Domžal se nam poroča, kako se je vršila prodaja njiv in travnikov barona Wurzbacha v začetku tega tedna. V nedeljo je bilo pri cerkvi oklicano, da bodo njive in travniki, ki leže v davčni občini Stob, štada in Domžale na dražbi prodani. Res se je vršila dražba. Kupcev je prišlo veliko in so zdražili prav za visoke cene. A kaj si izmisli gospod baron? Pridrž si pravico, da kupčija ni prej veljavna, predno je sam ne potrdi. Sedaj so pa kupci dobili od gospoda barona dopisnice, na primer: Parcela št. 700 stanje 1500 kron. Prej je bila pa na dražbi kupljena za 800 kron. Vabi pa baron vsakega kupca, naj pride osebno k njemu, da se bodeta »zglihal«. Torej mora kupec dvakrat barantati, prvič na dražbi in potem še pri baronu. Rad bi izprešal iz ljudi, kar se dá. Radovednost je tudi velika v naši občini, če bo tudi plačal tisti odstotek, kateri gre v občinsko blagajno za občinske ubožce. Ako ne, se bode moralo pa drugače postopati s takimi prostovoljnimi dražbami.

— **Železnice na jugu**. Splitski železniški inženirji so z višjega mesta dobili povelje, da nemudoma začno s trasiranjem proge Dugopolje—Madu-nič. Baje gre tu za industrijsko železnico trdke Steinbeis Knin—Drvar, ki da jo misli država prevzeti v svojo last; meri 80 km. Kakor se govori, so to pripravljalna dela za uresničenje železniške zveze Knin—Novi.

— **Nov motorni čoln** so minule dni preizkušali na Savi v Zagrebu. Čoln je konstruiral mehanik Aksman; dolg je 6 m in 1 m 80 cm širok ter je v njem prostora za deset oseb. Motor ima 10 konjskih sil, hitrost proti reki 10 km, reko 30 km na uro. Preizkušnje bodo nadaljevali.

— **Iz Ricmanj** je bilo te dni 14 otrok pri sv. birmi. Verski pouk so prejeli v Trstu. Nekaj otrok sprejme letos tudi prvo sv. obhajilo. Dobri ljudje so že do grla siti tega nepotrebnega verskega štrajka, le nekateri prvaki vzdržujejo

na umeten način upor proti cerkvi, pa tudi njih zvezda bo enkrat utonila.

— **Nov poštni urad** so otvorili v Volčji Dragi na Goriškem. Imel bo poštno zvezo z železniško postajo istega imena.

— **Umrli** je včeraj v Zagoricih pri Bledu posestnik in stavbenik gosp. Josip Hronek.

— **Novo opravo dobi konjenica**; izpremeni se barva uniforme, ki ne bo več tako živahna, in tudi obutev. Preizkuša se nov način pritrjevanja sablje na sedlu, in novo jermenje za konje. Misli se tudi na odstranitev vseh svitlih kovinskih delov na opravi in orožju.

— **Slovensko planinsko društvo** je otvorilo Kadilnikovo koč na Golici dne 22. maja 1910.

— **V konkurzu** je trgovka Julija Meško na Jesenicah.

— **Dezertiral** je od domačega pešpolka št. 17 prostak Janez Vene.

— **S policijsko tiralico** zasledujejo nekega Jožefa Pibrovca vulgo Pepeta iz Kroke.

— **Za tajnika hrvaškega deželnega gledališča v Zagrebu** je imenovan dosedanji upravitelj hrv. gledališča v Osijeku Srgjan pl. Tučić.

— **Sedem podružnic »Südmarke«** v enem tednu. Nemški listi poročajo, da je »Südmarka« ustanovila v zadnjem tednu sedem novih podružnic v krajih, ki so »ogroženi« od Čehov. En teden prej pa se je ustanovilo pet podružnic. Od novega leta je ustanovila štiri okrožja in 57 podružnic.

— **Ponarejeno mleko v Rovinju**. Odposlanci praškega preizkuševališča za živila so odkrili v Rovinju nečuden škandal v mestnem podjetju za dobavo mleka. Mleko, ki so ga dobili v skladišču, je bilo večinoma ponarejeno, oziroma zmešano z vodo. Vseh 6000 litrov mleka, ki bi se moralo včeraj ekspeditirati, so izlili v morje. Vpeljali so strogo preiskavo.

— **Veteransko društvo v Domžalah** je imelo slovensko poveljevanje. Pri zadnjih volitvah odbora pa so prišli na površje drugi. Zato imajo sedaj zopet nemško poveljevanje. Brez komentara.

— **Veliki dohodki državnih železnic**. Dohodki državnih železnic so narasli tudi v aprilu in sicer za 5 in pol milijonov kron. Večina dohodkov odpade na tovarni promet in so le posledica zvišanja tarifov. Tako znašajo dohodki za prve 4 letošnje mesece že okoli 19 milijonov kron. Na osebni promet v aprilu odpade okrog 700.000 kron. Deficita pa imajo državne železnice kljub velikim dohodkom 90 milijonov kron ter je njih dohodek zaostal za proračunom za 53 milijonov kron.

— **Južna železnica** upelje po vsej progi pri železničnih čuvajih in čuvajkah telefone.

— **Dražba**. Prihodnji ponedeljek dne 30. maja ob 9. uri dopoldne bo v župnišču v Ihanu dražba po pokojnem gospodu župniku Ant. Antončiču.

— **Slovenec v Ameriki**. V Readingu, Pa., je 28. aprila umrl po dolgi boleznij rojak Matija Požek v starosti 42 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Purga, fara Adlešiče pri Črnomlju.

— **Slovenec ponesrečil v Ameriki**. Iz Diamondville, Wyo., se poroča: Dne 28. aprila se je ponesrečil rojak Janez Jankovič. Zjutraj je šel zdrav in vesel na delo, ko ga je ob enajstih namreč ponesrečila. Podsl ga je v jami namreč premog, da je bil na mestu mrtev. Bil je iz vasi Osrečje pri Šmarjeti na Dolenjskem doma.

— **Komet se sramuje**. Koliko se je pisalo o kometu in koliko strahu so nekateri užili vsled tega in vendar komet nikdar ni mislil kaj zlobnega. Tako se sedaj niti vsem radovednim ne prikaže v vsej svoji obliki. Le oni ga vidijo, ki so se najmanj zmenili zanj. Zadnje nedeljo smo ga opazili v obliki kot je sporočil »Slovenec«, 26. zvečer ob en četrt na 11 smo ga opazovali iz kamniškega vlaka. Zvezda je bila videti manjša kot preteklo nedeljo in je tudi ni obkrožal tak sijaj, pač pa se je opazil njen rep še primeroma precej dobro s prostim očesom. Konec repa je zakrivala megla, a je bil vključ temu precej dolg. Smer mu je bila od vzhoda proti zahodu. Ko je prišel vlak na državni kolodvor, že ni bilo več videti tega čudaka. — Včeraj zvečer je Halleyjev komet pošteno potegnil mnogo ljudi. Na gradu se je nabralo mnogo ljudi, kateri so čakali na komet toliko časa, da jih je dež napodil v posteljo.

— **Izvoz hrvaške živine leta 1909**. Minolo leto je izvozila Hrvaška-Slavonika 112.830 volov, 37.888 telet, 36.241 konj, 50.508 ovac in koz ter 201.378 prešičev, skupaj torej 438.845 kosov v vrednosti 67.761.808 K, proti 64.989.961 kron leta 1908 in 56.595.622 K leta 1907.

— **Poneverjenje v tržaškem društvu**. Pri izvršeni reviziji blagajne dru-

štva »Fratellanza Artigiana« v Trstu od strani predsedstva društva, je bil odkrit primanjkljaj več tisoč kron. Blagajnik Artur Beck, pozvan na odgovor, se je najprej opravičeval s tem, da je neko jutro našel v ključavnici blagajne ponarejen ključ, na kar je konstatiral, da je manjkalo 5000 kron. Potem je sumnil družstvenega slugo, končno pa je pred odborom priznal, da je sam poneveril denar. Odbor mu je ponudil rešilno pot, naj poneverjeni denar vrne pod gotovo garancijo v obročih. Beck je pristal na to, potem je pa poslal odboru pismo, polno žalitev. Tedaj pa so podali ovadbo proti njemu in Beck je poldne ob pol 2. zbirališče v »Unionu«, star 41 let.

— **Poročil** se je v Stražišču g. Franzenko Donadini iz Splita z gđco. Pavlo Bajželj. Bilo najsrečnejše!

— **Ponočno delo v pekovski obrti**. Tržaška pekovska zadruga se je na zbiranju 24. t. m. izrekla za odpravo nočnega dela. Zastopniki pomočnikov so bili proti temu sklepu.

— **Koga so volili nekateri bosenski volivci v III. kuriji**. »Agr. Tagblatt« piše, da so bile v Bosni pri volitvah v III. kurijo oddane posamezne glasovnice s sledečimi »kandidati«: Sultan Mehmed, če še vlada, Petar Petrovič, črnogorski princ, sultan Murat, cesar Franc Jožef, Bog in cesar; eden je volil »zase in svoje otroke«, več glasov je pa bilo oddanih za sv. očeta.

— **Državni uradnik pobegnil s poneverjenim denarjem**. Iz Trsta se poroča, da 24. t. m. uradnik državne železnice Franc Menzin prišel v urad, kljub temu, da se ni javil za bolnega. Ko so povprašali po njem v stanovanju, se je izvedelo, da je odpotoval iz Trsta. V uradni blagajni so našli primanjkljaj 4000 kron.

— **»Dramatično društvo«** v Trstu. Tržaškega »Dramatičnega društva« odbor, izvoljen na obnem zboru dne 19. t. m. se je konstituiral v prvi svoji seji dne 22. t. m. tako-le: Ivan Zorec, predsednik in intendant; Fr. Ponikvar, podpredsednik, Jos. Dolinar, tajnik, Emil Adamič, blagajnik, Ant. Muha, upravitelj gledališke dvorane.

— **Nesreča z avtomobilom**. Inomost, 28. maja. V Lansu je zavozil na ovinku avtomobil, s katerim se je peljal tovarnar Bauer, v neko kmečko hišo. Posestnik hiše, Thum, ki je sedel pred hišo, je bil ubit. Tovarnar Bauer, ravnatelj Loewenthal in Bauer jun., ki so bili v avtomobilu, so bili ranjeni, zadnja dva težko. Nesreča se je zgodila, ker se je pokvarila zavora.

— **»Narodnoobrambni Vestnik«**. Ker radi praznika niso delali stavni stroji in so sedaj preobloženi z delom, izide »Narodnoobrambni Vestnik« prihodnji teden.

PRUSKA VOLIVNA PREOSNOVA POKOPANA.

Pruska poslaniška zbornica je 27. t. m. glede na volivno reformo odklonila sklepe gosposke zbornice, nakar je kancler Bethmann-Hollweg izjavil, da vlada ne polaga nobene važnosti več na nadaljnje posvetovanje predloge. Vlada baje namerava predložiti novo volivno reformo. Ni še znano, če Bethmann-Hollweg zaradi volivne reforme ponudi cesarju demisijo.

ANGLEŽI PROTI NEMČIJI.

Angleško časopisje je pisalo glede na Nemčijo zelo taktno, ko se je mudil nemški cesar Viljem pri Edvardovem pogrebu na Angleškem. A ko je Viljem zapustil Nemčijo, piše zopet angleško časopisje zelo sovražno o Nemčiji. Zdaj se gre Angležem in Rusom za Perzijo, kjer pridobivajo nemški denarni mogotci vedno večji vpliv. Angleško časopisje naglašja, da Rusi in Angleži ne trpe nemškega vmešavanja in da bosta obe vevelavisti proti Nemčiji energično nastopili, če dovoli perzijska vlada Nemcem koncesije.

AMERIKA PROTI JAPONSKI.

»Sun« poroča, da namerava Amerika protestirati proti aneksiji Koreje po Japonski, če se Mandžurija ne otvori prosti trgovini. Japonska je že poučena in se že pogaja z washingtonskimi oblastmi, ne da bi že dosegla uspeh.

VELIKANSKA RAZPRAVA PRED RUŠKIM VOJNIM SODIŠČEM.

Peterburg, 27. maja. Prihodnji mesec se bo vršila pred vojnim sodiščem v Rigi končna razprava v veleizdajniškem procesu proti latvinski revolucijonarni stranki, ki je leta 1905. v gouvornementu Kurland organizirala oboroženo vstajo ter se potem polastila mesta Hasenpoht, kjer so proglasili republiko. Na obtožni klopi bo sedelo 277 oseb, katerim vsem grozi v slučaju obsodbe smrtne kazen. Večina obtožencev je latvinskega plemena. Povabljenih priče je 800, obtožnica jih predlaga 200, zagovorniki pa 600. Končna raz-

prava bo trajala tri mesece. Doslej se še ni posrečilo, dobiti zadostno število zagovornikov za toliko množico obtožencev. Prvotno število obtožencev je bilo 380, a jih je v teku petletne preiskave 40 umrlo, medtem ko se je proti 113 umaknila obtožba.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

Peking, 27. maja. Pri mestu Tiantang so napadli in požgali vstasi okoli 100 hiš. Velika množica vstasov koraka proti severu ter zažiga na poti vse vasi.

RAZSTAVA V BELGRADU.

Belgrad, 27. maja. Leta 1912 bo tu velika gospodarska razstava, ki se razširi v vseslovansko razstavo.

MUSICA SACRA.

Musica sacra v stolnici. Jutri, drugo nedeljo po binkošti (god sv. Maksima, emonskega škofa in sekundarnega patrona stolne cerkve) se bo izvajalo pri veliki maši ob desetih sledeče: Missa in Es, zl. Jos. Stein, Graduale »Gloria et honore«, zl. Ant. Foerster, offertorij »Juveni«, zl. dr. Fr. X. Witt.

× × ×

V cerkvi nemškega viteškega reda: V nedeljo 29. t. m. ob 10. uri slovesna sv. maša. Izvajala se bode instrumentalna maša »Missa Mater Dolorosa«, zl. J. Gruber; Graduale »Alleluja Virga Jesse floruit«, zl. Ant. Foerster; »Tantum ergo«, zložil Franc Schöpf.

Ljubljanske novice.

— **Ij Seja načelstva »Slovenske Strže«** bo v torek ob 7. uri zvečer v posvetovalnici K.T. D

— **Ij Procesija v frančiškanski župniji Marijinega Oznanenja**. Ob 7. uri zjutraj je slovesna sv. maša, ob 8. uri procesija, katero bode vodil premilostni g. škof Jan. Stariha. Vspored: 1. Šišensko bandero, možje, žene. 2. Šišenska ljudska šola. 3. Župno bandero, možje, žene. 4. Marijina kongregacija. 5. Tretji red. 6. Častilke Sv. Rešnjega Telesa s svečami. 7. Mala banderca, dečki in deklice. 8. Vojaštvo. 9. Godba. 10. Samost. družina. 11. Duhovniki z Najsvetešim. 12. Gospodje cerkvenega predstojništva in drugi zastopniki, gosposdije s svečami. 13. Vojaštvo. — Pri postajah izjave cerkveni zbor himne Maks Filkejeve s spremljevanjem Slovenske Filharmonije.

— **Ij K javni telovadbi v št. Vid nad Ljubljano** napravi »Ljubljanski Orel« pešizlet jutri v nedeljo, 29. maja. Popoldne ob pol 2. zbirališče v »Unionu«. Javna telovadba, spojena s koncertom in prosto zabavo, bo nudila ljubljanskim izletnikom zopet nekaj prijetnih uric. Sodeluje pri veseljem koncertu Blaž Potočnikove Čitalnice tudi odlični pevec slovenskega glashenega društva »Ljubljane« in kat. rokodelskega društva g. Ludovik Bajde. Javna telovadba in veselica se prične ob 4. uri popoldne in se vrši ob vsakem vremenu. Po pripravah sodeč, bo prireditve v vsakem oziru lepa. Zveza vlakov je jako ugodna, da omogočuje prihod tudi oddaljenejšim gostom. Povratek v Ljubljano bo z vlakom ob 9. uri zvečer. Vsi jutri, v nedeljo v prijazni št. Vid! Na svidenje pri javni telovadbi! Na zdar! — »Ljubljanski Orel«.

— **Ij Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani**. Izlet na Rožnik za jutri je vsled dveh procesij v Ljubljani zopet preložen nepreklicno na nedeljo dne 5. junija t. l. Sv. maša, pri kateri bo pel društveni pevski zbor, bo ob osmih. Opozorjamo vse člane in prijatelje društva, da se tega izleta, ki bo nudil dosti užitka, v obilnem številu udeleže. — Odbor.

— **Ij »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov«** je v včerajšnji seji sklenilo, da priredi dne 12. junija t. l. vrtno veselico na svojem nanovo urejenem vrtu. V slučaju neugodnega vremena bo veselica v vseh prostorih »Rokodelskega Doma«. — Natančen spored naznanimu pravočasno.

— **Ij Veliko skioptično predavanje dr. Neumayerjevo**, raziskovalca južne Amerike, se prične danes točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«.

— **Ij Imenovanje**. Justično ministrstvo je imenovalo višjega uradnega predstojnika Jožefa Hočevarja pri ljubljanskem deželnem sodišču za uradnega ravnatelja.

— **Ij V Gruberjevem kanalu** delo jako počasi napreduje, deloma vsled neugodnega vremena, posebno zaradi zadnjega preplava, ko je voda na mnogih krajih zasula že izkopane jame za temelj betonskega nabrežja in podrla mnogo priprave ter odnesla razno lesovje, večinoma pa vsled pomanjkanja delavcev, ki zaradi slabih plač kar kar deloma odhajajo, katere novodošli le nezadostno nadomestijo. Ker odkopavanje in odvažanje materiala z delavci

le počasi gre od rok, postavili bodo v strugi velik stroj, bager imenovan, ki bo kopal v strugi material ter ga nakladal v pripravljene vozičke, katere bodo potem male lokomotive spravljale na obširno, za to namenjeno Kodeljevo posestvo in jih tam praznile. Zdaj spravljajo velike težke dele bagerja dol v strugo, kjer bo iz Hamburga ravnokar došli monter prihodnji teden pričel sestavljati velikanski stroj; v 14. dneh ga upa sestaviti, in potem se bo začelo jako zanimivo delo z bagerjem, ki bo v enem dnevu več struge iztrebil nego par sto delavskih moči. Potem šele bo poglobenje struge hitreje in vidno napredovalo. Tudi za napravo betonskega nabrežja imajo velike stroje, ki so se z novo došlimi stroji popolnili, tako da bo tudi to delo odslej hitreje napredovalo. Pričeli so tudi s podiranjem Poljanskega mostu, ki se nadomesti z novim betonskim; a to delo bo trajalo nekaj mesecev, kar bo promet od desnega brega Ljubljance prav občutno oviralo. Pričelo se bo torej prav kmalu zelo zanimivo delo v Gruberjevem kanalu, kamor že zdaj prihaja dokaj občinstva, ki si ogleduje živahno delovanje globoko dol v strugi.

— **Ij Slovenki v brnski »Vesni«**. Praška »Union« piše: Poleg profesorice slovenskega dekljskega liceja v Ljubljani gđc. Marije Wesnerjeve, ki bo proučevala notranjo uredbo brnskega liceja in penzionata »Vesne« v svrhu, da svoja tozadevne izkušnje uporabi v ljubljanskem liceju, je tudi deželni odbor kranjski odposlal v »Vesnino« šolo kot hospitantko gđc. Emo Pečetovo, učiteljico na ljubljanskem učiteljskišču. Deželni odbor kranjski bo po počitnicah ustanovil kuharske in gospodinjske šole po vzgledu »Vesne« v Brnu. Gđc. Peče je že sedaj redna učenka »Vesne« ter se je v kratkem času vdomačila med češkimi sošolkami; češčina ji ne dela nikakih težav. Po počitnicah bo gospodična prevzela vodstvo nove kuharske in gospodinjske šole v Ljubljani.

— **Ij Na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani** je povišan profesor Jaroslav Foerster v 8. činovni razred.

— **Ij K poročilu o shodu društva trgovskih sodručnikov** pojasnjujemo, da je bil na letošnje plesno veselico tega društva g. dr. Windischer osebno vabljen v imenu društvenega odbora, ne more torej biti govora o tem, da bi bil prišel špijonirati.

— **Ij Pravi škandal** je cesta pred Anžičem v Hradeckega vasi. Tudi z navadnim lahkim vozom se ni več varno voziti, ker na eni strani zavažajo, in je že precej hribčka. Pred sv. Rešnjim Telesom je bil tam g. župan in se da nekaj sklepati iz njegovih besed, da le pride zasilen most v najkrajšem času iz Hradeckega vasi na Poljansko cesto. Magistrat se izgovarja, da se je dobrunjska občina premalo pobrigala in da zato ni mostu. Kako se bo pa brigala, ker ni vedela, kaj magistrat namerava. Zgodilo se je vendar vse v enem dnevu. Most so začeli podirati in šele takrat tudi naznanili, da je pot zaprta. Če bi bili vedeli, kaj namerava magistrat, bi bili že storili svojo dolžnost. Krivda ni na strani dobrunjske občine, ampak na strani magistrata. To naj magistrat le vtakne lepo v žep, kakor tudi to, da je mestna občina zelo nazadnjaška, ker ima v Hradeckega vasi tako cesto, kakoršne nimajo v nobeni še tako hribovski županiji.

— **Ij Spored porotnih obravnav pri tukajšnjem deželnem sodišču**. Dne 30. t. m. France Kotnik, delavec nestalnega bivališča, zaradi tatvine iz navade. Dne 31. t. m. Helena Krivic, posestnika hči v Zgošah in Ivana Lovrenci, dekla na Brestu, obe zaradi detomora. Dne 1. junija t. l. Andrej Rejc, rudar v Idriji, zaradi umora. Dne 4. junija t. l. tiskovni pravdi 1. proti Rasto Pustoslavski in 2. proti Edmundu Kavčiču.

— **Ij Nedopustno ravnanje z razstreljivom**. Podjetnik Ernest Hammer Schmidt, kateremu je menda edinemu na Kranjskem poverjena koncesija za prodajo dinamita, za prenašanje te nevarne snovi nima izurjenega delavca, ampak mu mora nositi skozi mesto dinamit v navadnem nahrbtniku njegov hišnik, katerega, dasi je oženjen in oče dveh otrok, niti ni prigljal bolniški blagajni. Merodajne oblasti v interesu javne varnosti pravočasno opozorjamo, naj skrbje, da se ne zgodi z dinamitom strašna nesreča.

— **Ij Društvena vest**. Deželna vlada je potrdila pravila »Zadrge čevljarjev ljubljanske okolice« v Spodnji Šiški.

— **Ij Krajno vojaško poveljstvo** se je preselilo danes popoldne iz Lingerjeve ulice v nove uradne prostore v Prečni ulici št. 2, II. nadstropje, v poslopje, kjer je tudi mestna zastavljavnica.

— **Ij 10 prekrasnih akvarelnih elegantnih razglednic mesta Ljubljane** je

izdala tukajšnja knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg. Slike so posnetki prizorov, kakršnih doslej na razglednicah še nismo imeli ter predstavljajo Ljubljano (dve sliki). — Se-lenburgove ulice. — Prešernovega spo-menika trg (?). — Hotel Tivoli. — Kongresni trg. — Marije Terezije cesta. — Tivolski ribnik. — Nunska ulica. — Sodnijski trg.

Ij Aretovani žepni tatovi. V sredo ob 3. uri zjutraj je dobila mestna poli-cija telefonično obvestilo od orožniške postaje v Zidanem mostu, da sta dva mlada človeka v Zidanem mostu v va-gonu II. razreda ukradla trgovcu in po-sestniku Antonu Mauserju iz Prapreč pri Mokronogu listnico s 400 K ban-kovcev, ko je spal. Tatova sta se potem odpeljala proti Ljubljani z brzovlakom ob 4. uri 53 minut. Osumljenca sta se res pripeljala v Ljubljano, seveda brez voznega listka. V vozu III. razreda ju je aretoval stražnik ter ju odvedel na stražnico, kjer se ju je takoj preiskalo. Eden izmed osumljencev se je izkazal z italijansko delavsko knjižico iz Trsta kot Franc Horvat, brivski pomočnik, neoženjen, rojen leta 1877. v Osejku in tudi tjakaj pristojen. Tovariš njegov pa ni imel nobenih listin. Trdil je, da je Avgust Kutnik, rojen leta 1888. v Zeni-ci v Bosni ter po poklicu ključavničar-ski pomočnik. Pri brivcu so našli 4 K 58 vinarjev, pri ključavničarskem po-močniku pa razstrgan 20kronski ban-kovec in 2 K 16 vinarjev drobiža. Oba sta imela pri sebi tudi nove posetnice, žepna ogledalca in robce. Aretovanca, ki sta bila zelo ogorčena, so odpeljali v zapor. Policijsko poizvedovanje in za-slišavanje je trajalo v sredo in na praz-nik do večera. Policija je poklicala še prvi dan iz Zidanega mostu dva želez-niška uslužbenca v Ljubljano, ki so ju konfrontirali z aretovancema. Spozna-la sta ključavničarja za onega, ki se je v Zidanem mostu splazil iz restavracijskega oddelka III. razreda v vagon, v katerem je spal posestnik Mauser. Dalje se je tudi dognalo, da je prvič celo neki železniški uslužbenec spodil raz tira. Zgodilo se je tako-le: Okradeni posestnik Mauser se je pripeljal s tr-žaškim poštnim vlakom ter se je hotel z drugim poštnim vlakom odpeljati v Zagreb. Ker je imel še dovolj časa, je odšel v restavracijo III razreda, kjer je razen nekaj potnikov spalo tudi več železniških uslužbencev. Mauser, ki je bil dobre volje, je plačal železničarjem več litrov vina, pri čemur sta tudi brivec in ključavničar pomagala piti. Ko je plačeval zapitek, sta opazila pri njem aretovanca polno listnico. Posta-la sta vsled tega še bolj nanj pozorna ter sta opazovala, kako sta ga železni-čarja peljala v zagrebški poštni vlak ter ga položila v vagon II. razreda. Ko sta ga zjutraj zbudila dva železničarja, je opazil Mauser, da mu je nekdo prerezal levi žep suknje, in ko v tem ni ni-česar našel, desni žep ter ukradel list-nico z denarjem. Dalje je tudi policija dognala, da je brivec že prejšnji teden prenočeval v neki gostilni v Kolodvor-skih ulicah. V soboto pa se je slučajno sešel v isti gostilni s ključavničarjem. Naslednji dan pa sta se zopet slučajno seznanila z nekim neznancem. Vsi tri-je so se v gostilni dobro pogostili z raz-nimi pečenkami in vini. Tretji tovariš je najel v Židovski ulici mesečno sobo, a je izginil že čez par dni z neko žen-sko, baje s svojo ženo. Ključavničar je še pred enim mesecem bil v Ljubljani ter je nekemu črkoslikarju, ko je pri njem prenočeval, vlomil v kovčeg in ukradel iz njega 30 K. Oba tatova so včeraj popoldan izročili deželnemu sodišču.

Ij K samoumoru trgovskega so-trudnika Josipa Kramerja z Dolenjske ceste se nam poroča, da je bil mlade-nič epileptičen in je skoro gotovo de-jenje izvršil v trenutkih duševne zme-denosti.

Ij Za »Rokodelski dom« v Ljubljani je daroval preč. g. G a š p e r V i l m a n, župnik v Ljubnem, 5 K. — Bog plačaj! Živel posnemovalci!

Ij Našel je na sv. Rešnjega Telesa dan v Zvezdi denarico stalni delavec v Zvezdnem drevoredu.

Ij Razglas. Radi oddaje zidarskih, tesarskih, krovskih kamnoseških, mi-zarskih, ključarskih, steklarskih in pleskarskih del za razširjevalne stavbe pri mestni vodovodni zajemalnici v Klečah, to je povečanje strojnice in kotlišča, naprava skladišča, delavnice, stranišč in kopelji, vršila se bo v pi-sarni mestnega vodovodnega urada v Mestnem domu pismena ponudbena razprava dne 3. junija 1910 ob 10. uri dopoludne.

Ij Dar dež. muzeju. Gospod Vid Bratovž, starinar (Sv. Jakoba na-brežje 25) je podaril deželnemu muzeju štiri slike kranjskega slikarja Bizjaka (Wissiak). Ta čin bo morebiti podbudil tega ali onega privatnika, da odstopi

kako umetnino deželnemu ustavu, da se tukaj shrani za vse čase.

Ij Srebrna ura z verižico se je našla na Martinovi cesti. Dobi se v pisarni g. Petra Mateliča v Škofjih ulicah.

POTRES.

Strassburg, 27. maja. Včeraj so čutili po Švici in Alzaciji močan potres.

Cesar v Sarajevu.

Odbor za cesarjev sprejem

je imel 24. t. m. sejo, a prišlo je do ve-likanskih škandalov; provzročil jih je Arnavtovič, ki je pripeljal s sabo 600 nepovabljenih moslimov. Shod je bil razpuščen, mnogo oseb težko ranjenih, policija je nastopila z golimi sabljami. Posamezna verstva so nato vsaka zase zborovala; Udruga in Zajednica sta v družbi z Judi na novo izvolili predsed-nika Somogya.

Priprave za cesarjev dohod so v Sarajevu v polnem tiru; zasebniki tek-mujejo, kdo bo lepše okrasil svojo hi-šo, oblasti pa so zlasti na delu, da pre-prečijo vsak mogoč anarhističen napad na vladarja. Po ulicah mrgoli tujih de-ktivov, ki pod plaščem zakrivajo po-licijsko znamenje. Okoli njih se vedno zbira polno radovednežev. Dne 26. t. m. je bil aretiran anarhistični pesnik M. K. in v njegovem stanovanju izvršena preiskava; policija o tem ne da nika-kih pojasnil, vendar pa se domneva, da je pesnika spravila na varno le za čas cesarjevega obiska, potem pa da ga zo-pet izpusti. Po ulicah, kjer se bo pe-ljal cesar, celo kanalske odprtine zaliva-jo z asfaltom, da tako onemogočijo kako možno anarhistično nakano. Na železnicah so uvedli strogo, a uljudno kontrolo nad potniki. Poročevalcu »Reichspost« so v Brodu preiskali vso prtljago in zahtevali izkazil. Pri cesar-jevem prihodu bodo zaprti vsi ulični prehodi, samo časnikarjem bo policija izdala dovoljenje za prost prehod, da bodo mogli podrobno poročati svojim listom. Veliki zunanji listi so že poslali svoje poročevalce. Cene za okna, kjer bo šel spreved, so ogromne: 50, 70 in 100 K. — Dvorni voz, ki ga je naročila uprava bos.-herc. drž. železnice, stane 90.000 K. Na kolodvoru, kjer stoji, ga noč in dan stražijo vojaki in pazijo, da se mu kaka nepoklicana oseba ne pri-bliža.

Cesar se odpelje iz Budimpešte ju-tri ob 5. uri 40 minut popoldne. V pone-delje ob 5. uri zjutraj se pripelje v Bosanski Brod. Ob pol 8. uri nadaljuje pot in pride ob 3. uri popoldne v Sara-jevo. Po pozdravu se pelje v dvorec, da se odpočije od napornega potovanja. Zvečer mu prirede sarajevska društva serenado. Kedaj cesar zapusti Saraje-vo, še niso določili.

Spominjajte se pri vseh prire-ditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

ODSTOP GLABINSKEGA.

Nekateri listi vedo poročati, da na-merava predsednik poljskega kluba, Glabinski, odstopiti, ker so pri vsepolj-skem kongresu zmagali radikalni ele-menti proti konservativnim.

ALBANSKA VSTAJA KONČANA.

Turški notranji minister je nazna-vsem guvernerjem, da je albansko vstajo smatrati za končano.

Telefonska in brzojavna poročila.

OBSODBA NADPOROČNIKA HOF-RICHTERJA.

Dunaj, 28. maja. Vse kaže na to, da je sodba proti nadporočniku Hof-richterju že izrečena. V svojem prav-nem spisu je stotnik avditor Kunz predlagal tudi pomiloščenje Hofrich-terjevo in če so člani častniškega so-dišča na to pristali, je predložena sod-nemu gospodu, to je kornemu povelj-niku dunajskemu razsodba, po kateri bi bil Hofrichter pomiloščen v 20-letno težko ječo. Odločilno besedo ima sedaj takozvani sodni gospod.

ENKETA O SLUŽBENI PRAGMATIKI.

Dunaj, 29. maja. Danes se je v zbor-nici nadaljevala enketa o službeni pragmatiki ter je bilo danes podano poročilo o stališču državnih slug.

SVETNIK GOLOBIČ NEVARNO OBO-LEL.

Metlika, 29. maja. Svetnik Golobič je smrtno nevarno oboel. Prosimo so-brate in prijatelje za spomin v molit-vah.

PROFESOR ROBERT KOCH UMRL.

Baden-Baden, 28. maja. Profesor Robert Koch, ki je bil v tukajšnjem

zdravilišču radi srčne napake, je umrl star 67 let.

PROFESOR E. ZUCKERKANDL UMRL.

Dunaj, 28. maja. V svojem stano-vanju je umrl predstojnik prvega ana-tomičnega zavoda, cesarski svetnik, slavni zdravnik dr. E. Zuckerkandl, star 81 let.

PRORAČUNSKI ODSEK.

Dunaj, 28. maja. Proračunski od-sek je danes obravnaval postavke trgo-vinskega ministrstva ter bo to točko še danes rešil.

VELIK POŽAR V KALKUTI.

London, 28. maja. Iz Kalkute se po-roča, da je velikanski požar uničil dva tisoč hiš.

ZARADI SLEPARIJ OBDOJEN GROF.

Bremen, 28. maja. Provijantni moj-ster nekega parnika severno-nemškega Lloyda, Ernest grof Schwerin, je bil pred tukajšnjim kazenskim sodiščem obsojen na dve leti ječe, ker je pone-veril 21.000 mark iz ladjine blagajne.

ŠESTDESET SMRTNIH OBSODE V ALBANIJ.

Skopje, 28. maja. 60 ujetih Alban-cev je bilo pred vojnim sodiščem obso-jenih na smrt.

Kdor se hoče ohraniti **svež in zdrav**, naj zavžije tedensko vsaj enkrat pred zajutrekom pol kozarca naravne **Franc Jožef-ove** grenčice. Ta uredi hitro in brez vsakih težkoč vsled pre-obile zavžite jedi ali pijače prenapolnjeno prebavno dublino, sčisti kri, izpodbudi z uspehom presnavljanje in tako obva-ruje pred mnogoterimi boleznimi s sla-bimi posledicami. „Franc Jožef-ova“ grenčica se odlikuje po zanesljivem učinkovanju pri prijetnem in cenemem zavživanju. Preizkušena od medicinske akademije v Parizu.

Pruskim častnikom je vojni mini-ster Herringen prepovedal naročanje in čitanje satiričnega lista »Simplicis-simus«.

Leopard nevarno ranil strežnika. V Havremanovi menažeriji v Parizu je leopard odgriznil roko strežniku Ka-rolu Kellerju, ko je snažil leopardovo kletko.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 28. maja.

Pšenica za okt. 1910	9.69
Rž za okt. 1910	7.34
Oves za oktober 1910	6.72
Koruzna za maj 1910	5.90
Koruzna za julij 1910	6.74
Efektiv: —	

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

UD	Cas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	732.8	15.4	brezvetr.	del. jasno	
28	7. zjutr.	732.6	12.6		dež	1.0
	2. pop.	732.7	18.1	sr. jug	oblačno	
Srednja včerajšnja temp. 15.7°, norm. 15.5°.						

Fani Komar

(oblastveno koncesionirani učni zavod)

Ljubljana, Pred Skofijo št. 21 poučuje v krojnem risanju in prak-1015 tičnem izdelovanju oblek. 12—1

Na prodaj je

1521

kopalna banja

s kompl. pečjo. — Izve se na Sv. Petra cesti štev. 35.

Elektrolograf

Hotel „pri Maliču“,

zraven glavne pošte

IDEAL

Spored od sobote 28. maja do torka 31. maja 1910.

1. Norveški fjordi. (Po naravi.)
2. Prismuk-njeni Anglež. (Komično.)
3. Iz Helzing-burga v Kolin. (Zanimivo po naravi.)
4. Rumeni vrag. (Drama Scherlock Hol-mesa.)
5. Lovsko veselje. (Komično.)
6. Švedsko topničarstvo. (Po naravi.)
7. Ana Mazovska. (Zgodovinska drama.)
8. Luka zločinec. (Komično.)

Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. „Slovenska Filharmonija“.

Priporoča se udano ravnateljstvo.

Koncerti ≡

slov. filharmonije

se vrše vsaki dan

v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer. Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in drugih pri-tiklin v III. nadstropju se odda s 1. av-gustom. Več se poizve Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 1501

Iz proste roke se prodaja:

hiša (vila) v Kamniku

Zaprice št. 2, z lepim sadnim vrtom, vrtom za zelenjavo, v najlepšem kraju, krasna lega, prot vetru zavarovano, v bližini lepih smrekovih gozdov 2 minuti od kolodvora, v neposredni bližini farne cerkve, zelo pripraven, miren kraj za g. penzionista. Več se izve pri lastniku **Franjo Vidic**. 1402 6 1

Prekupei - agentje

ki žele zastopati znano banko in se baviti s prodajo zakonito dovolje-nih srečk, dobe z visoko provizije stalen in pošten zalužek, mesečno 200 do 500 kron. — Ponudbe je pošiljati na naslov: „Neue Fortuna“, Budapešta V, Börse Postfach 38.

Sprejemem takoj dva dobro izurjena stavbena 1517

kleparska pomočnika

Plača po dogovoru. Avgust Küssel, klepar, Rudolfovo, Kranjsko.

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najbolje sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4.— **BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.**

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna vili, se prodaja iz proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1487 Balija na Glincah preje Traun. 5—1

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. Vinko Ambrožič trgovec v Logatcu. 1520 3—1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in po-staja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Nova vila

v slovenskem delu Koroške, pol ure od želez-nične postaje, 5 minut izven večje vasi tik ceste in gozda z vodovodom, obsegajoča 6 lepih sob, 4 kuhinje 3 shrambe, se za ceno 12.000 kron takoj prodaja. Nadaljna pojasnila daje **Janez Vospernik** pošta Podravlje, Koroško.

Išče se korespondent

za slovenski in hrvaški jezik, ki bi bil vsaj nekoliko zmožen tudi nemškega jezika. Mesto se izve pri upravi lista. 1494

Med 50 recepti

boš gotovo našla marsikatero, po katerih bodo dokazali tobi in tvoj-cem izborna dišala. Naroči si ku-harsko knjigo pri „Prvi kranjski tovarni tesenin v Ilir. Bistrici. Dobiš jo zastonj. 3—1

Največjo zalogo

klavirjev in harmonijev

ima edina narodna trvdka

Altonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in

zapriseženi strokovnjak

v Ljubljani, Gradišče št. 11.

Popravila in uglaševanja najceneje.

Prodaja na najmanjše obroke. — Jamstvo 10 let.

Proda se posestvo s hišo

sadnim vrtom, njivami in gozdom. Hiša je popolnoma na novo prenovljena in je krita z opeko. Cena je nizka. — Več se izve pri Martinu Mežnarju Slape, p. Dev. Mar. v Polju.

1535 2—1 **Sprejme se takoj****blagajničarka**v kavarno „**Austrija**“.**Uradnik s kavejjo**

zmožen slovenske, nemške in mogoče tudi italijanske korespondence se sprejme takoj. — Pismene ponudbe sprejema

1532 **Simon Kmetetz** 1—1
Ljubljana, Kolodvorska ulica.**Prvi slovenski umetniški zavod „RAFAEL“ v Ljubljani**

se priporoča slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila

1537 **portretnih povečanih slik.**

Izdeluje iste v vseh tehnikah z največjo eleganco v finem umetniškem okusu ter po izredno nizkih cenah. Jamči se za popolno podobnost. Fotografije se vračajo nepoškodovane.

Iščejo se po deželi zanesljive osebekatere bi prevzele **zastopstvo**

za naročila povečanih slik po fotografijah po Kranjskem, Stajerskem, Koroškem in Pri-norskem. Uspeh vsakomur zagotovljen, do-rodki lepi. 1531

Prvi slovenski umetniški zavod „Rafael“ v Ljubljani

Domobrnska cesta št. 5.

Lepo kmetsko posestvo

četrt ure oddaljeno od železniške postaje Pliberk na Spodnjem Koroškem se takoj proda. Posetje je čez 80 birinov, več travnikov, okoli 30 oralov gozda. Več se izve pri županstvu občine Bistrica ali pri hranilnici in posojilnici v Smi-relu pri Pliberku. 1529 3—1

Malo posestvov obsegu blizu 6 oralov: travnik, njive, sa-lovnjak, vinograd, gozd na Spod. Stajer-skem, 15 min. od železnice, na prav prijet-tem kraju se proda. Več pove **Fran Kokot** v Mariboru Heugasse 3. 1508 3**Staubišče**

v Kranjski gori na Gorenjskem s krasno lego je poceni na prodaj. Več se poizve pri upravi lista. 1502

Prodajalka

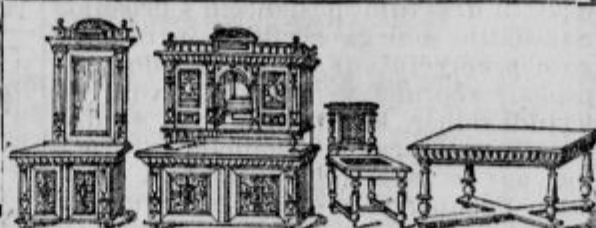
dobro izurjena v trgovini in zmožna obeh ježelnih jezikov, želi premeniti službo. Na-slov pove iz prijaznosti uprava lista. 1493

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : : :

Naročila se točno izvršujejo. : :

Cenik s podobami zastoj in franko. 1539 1

Najcenejša zaloga. : :

Cene brez konkurence.

Sprejemem takoj krepkega

mesarskega učenca

Marija Černe, mesnica, Francovo na-brežje šte. 7. (3—1)

Ugodna prilika.

Jos. Mihelič, nadučitelj v St. Lovrencu na Dolenjskem, proda že rabljen, toda nepokvarjen in trpežen harmonij. Cena 120 K, postavljen na postajo Velika Loka. 1534 (3—1)

Hotel Liburnija

(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvitljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatin. vina. Cene zmerne. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

Rhevma**Protin****Ischias**

Odrpito od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, v kljub času primernim novostim.

1. sept. do 1. junija 25% znižane cene. Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35 — 44 C°.

Krapinske toplice

Zdravljenje s pitjem termalne vode. Razpošiljalnica termalne vode. Frekvenca 6000 oseb.

1025

Hrvaško (hrvaška šilca).

Basin, marmorne, prčne kopeli, mahovnat kopeli, fa go, sudarija. Prospekte in pojasnila daje kopališko ravateljstvo in kopališki zdravnik dr. Maj, pravilni naslov samo **Krapinske toplice**, Hrvaško.

Zdraviliški dom, 800 bog. opremlj. sob, prekrasen park, terasa, zdrav. salon, stalna vojaška zdravil. godb. Lift, tele-fon, avtomob. garaža, posoj. avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (stranska postaja južno želez. proge Dunaj-Trst). Avtomobilski zveza pri vlakih ob 11 uri 16 minut dopoldne in ob 5 uri 29 minut popoldne. — Na železniški postaji Zabok zveza z avtomobilskim omnibusom pri vlakih ob 10 uri 20 minut dopoldne in ob 4 uri 24 minut popoldne od 1. maja do 1. oktobra.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELEN

(Osrednja banka čeških hranilnic)

v Pragi

Podružnice: v Brnu, Cernovicah, Lvovu, na Dunaju in v Trstu, Piazza del Ponterosso 3

otvarja

predhodno subskripcijo na**VI. emisijo delnic**

s katero se ima zvišati del-niški kapital od 15 na 25 milijonov kron.

Vpisovalne prijave in prospekte, ki obsegajo v po-drobnostih vpisovalne pogoje in pregled dosedanjega razvoja ter današnje situacije banke, se pošiljajo na željo vsakemu z obratno pošto.

1538

Ravnateljstvo.**Pozor! Pozor!**

Najboljši in najce-nejši dobavni vir za nove 1355 1

hrastove sode

vseh vrst in veliko-sti je prva hrvaška tovarna za sode v Novski, katera ima svoje lastne hrasto-ve gozde. Edino za-stopstvo in zaloga za Kranjsko, Ko-roško in Štajersko pri trvdki

M. Rosner & Co.

v Ljubljani poleg pi-vovarne Union, prej Kosler.

Ceniki na razpolago!

Sprejme se

več zidarskih pomočnikov

Manjša dela se tudi oddajo. Vprašanja na Martin Repé, stavbeni podjetnik, Gorje pri Bledu. 1528 3—1

Vabilo**XI. rednem občnem zboru**

Kmetijskega društva v Sodražici

registrirane zadruge z omejeno zavezo

ki se bo vršil

dne 12. junija 1910 ob 3. uri popoldne v dvorani gosp. Štrbenka.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1909.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Za slučaj da bi ob zgoraj določeni uri ne bilo zadostno število združnikov navzočih, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim eedom in na istem kraju, kateri bode sklepal veljavno ne glede na število udeležencev.

1523

Načelstvo.

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5. Obstoje trvdke čez 40 let!

Mladega akvizicij. inženjerja

z znanjem sloven. jezika išče za Kranjsko avstrijska družba za elektriko. Ponudbe s prepisi spričeval, pojasnili o izobrazbi ter navedbo plače pod „W. H. 7506“ odpo-silja anonončna ekspedicija Rud. Mosse, Dunaj 1., Selterstättte 2.

M. Drenik

Ženska ročna dela in : pripadajoči materijal :

Ljubljana

Kongresni trg.

Predtiskanje, vezanje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke. Naročila vestno in poceni.

Kmetijsko poučno potovanje v Svico

priredi deželni odbor kranjski, kakor smo včeraj poročali, od 29. junija do 10. julija t. l. To potovanje bo zelo poučno in zanimivo za kmetovalce. Svica je danes najnaprednejša država v živinoreji, planšarstvu in sploh v vseh panogah kmetijstva. Ob času tega potovanja bo tudi glavna sezija tujcev, ki drve iz celega sveta v krasno Svico. Potovanje bode vodil deželni živinorejski in mlekarški nadzornik Legvart, kateri Svico natanko pozna.

Udeleženci se odpeljejo 29. junija ob 6. uri 25 minut zvečer iz Ljubljane in se vrnejo 11. julija ob 7. uri 9 minut zjutraj v Ljubljano nazaj. — Iz Ljubljane se peljejo naravnost v Curih, kjer si ogledajo mesto, kmetijsko šolo Strikhof in mlekarno znanega dr. Gerberja. — V Vedevilu vinarsko in sadjarsko šolo, kmetijsko kemično preizkuševališče, sadjarsko in vinarsko zadrugo. Posestvo in planine samostana v Einsiedlenu; tam je obenem tudi znamenita božja pot. V Art Goldan znamenitega živinorejca Bürgerja, Rigi Kulm, tam umetne pašnike in planine ter mnogo živine. Z goratno železnico v Vicnan in od tam z ladjo v Lucern, kjer je znamenito letovišče. V Meggen pri Lucernu velike nasade sadnega drevja in krasno urejeni umetni pašniki. Potem deloma z gorato železnico, deloma z ladjo po Bricenskem jezeru v Interlaken, kjer je najfinejši in najbolj obiskano letovišče v Švici. Interlaken leži pod nad 4000m visoko Jungfravo na polotoku bricenskega in tunskega jezera. Od tam v Simentalsko dolino do Erlenbacha, ogled prvega živinorejca simentalskega plemena Rebmana. Potem planin Grimi, katere so zelo racionalno obdelane in na katerih se pase na tisoče lepe živine. Iz Zweisimena čez visoko gorovje z električno železnico v Montreux, tam ogled vinogradov ob Genfskem jezeru, potem z ladjo po Genfskem jezeru, pri lepem vremenu razgled na Mont Blank, čez Lousane v Freiburg, ogled velikega posestva kmetijske šole in gospodinske šole. V Dündingen sadjarska zadruga s prekrasnimi in modernimi kletmi in stroji za napravo mošta in sirarske zadruge. V Bernu ogled mesta, liceja za učiteljece gospodinskih šol, kemično preizkuševališče Liebefeld, kmetijsko in sirarsko šolo v Büttju, več posestev z uzorno živinorejo, živinorejske in mlekarške zadruge. Gosan, travništvo, živinoreja in sirarstvo. V St. Gallu veliko mostarsko zadrugo v Nitenbachu. Ob Bodenskem jezeru do Landquart ogled planšarske šole in uzorne živinoreje Plantahof ter zelo obsežnih in lepih planin. — Razven navedenih krajev si bodo potovalci ogledali še različne druge zanimivosti Švice. Ob večerih bodo poučna predavanja najodličnejših švedskih kmetijskih veščakov. Vse potovanje z vožnjo in vsemi drugimi stroški bode stalo največ 180 kron za osebo, kar gotovo ni veliko za tako poučno potovanje. Dežela in država bodo dale nekaterim udeležencem po 80 K podpore. Zeleti bi le bilo, da bi to storili tudi različni denarni zavodi ter poslali iz svojih krajev na to potovanje osebe, katere se zanimajo za napredek kmetijstva, ker nikdar se človek s čitanjem ali s predavanji ne more tega naučiti, kakor ako vidi s svojimi lastnimi očmi.

Shod pekovskih mojstrov.

V sredo, dne 25. t. m., popoldne ob 3. uri je sklicala v hotelu »Ilirija« druga ljubljanskih pekov shod pekovskih mojstrov iz cele dežele v zadevi novega zakonskega načrta socialnih demokratov, ki je v vseh dvanajstih točkah naperjen proti mali pekovski obrti. Shoda se je udeležilo kakih 50 mojstrov, največ z dežele, nekaj pa ljubljanskih, kar je žalosten dokaz nezavednosti ljubljanskih pekov. Kot gost se je udeležil shoda tudi magistratni svetnik gospod Sešek, njegove umestne nasvete so mojstri splošno odobraval. Shodu je predsedoval predsednik zadruge g. Pauer. V svojem govoru je poudarjal, da je sila primorala, da so se zbrali to pot prvič peki iz cele dežele. Gre se za življenjsko vprašanje pekov. Novi zakonski načrt socialnih demokratov meri na popolno uničenje malih pekovskih mojstrov, kakor so splošno vsi kranjski peki, in tako pomnožiti proletarijat in rdeče vrste. Ob-

ravnalo se je o posameznih točkah tega zakonskega načrta, ki so se vse označile za neprimerne. H koncu se je sprejela primerna resolucija, ki se je odposlala dunajski zvezi pekovskih zadrug in državnim poslancem s prošnjo, naj ščitijo malega obrtnika in če mogoče preprečijo, da ta načrt sploh ne pride v zbornici v razpravo. Izvolil se je tudi odbor, ki bo osebno šel do državnih poslancev z resolucijo in prošnjo, naj se zavzamejo za malega obrtnika. Po dolgem prerekanju o delegatih za splošni avstrijski pekovski shod na Dunaju in tozadevnem pokritju stroškov je predsednik g. Pauer zaključil zanimivo in važno zborovanje. Povdarjal je še potrebo splošne pekovske organizacije. Odbor bo deloval, da pekovska zadruga razširi delokrog na celo deželo, zakar je že skrajni čas. Opazili smo, da na tem zborovanju ni bilo časniških poročevalcev, kakor je navada pri ljubljanskih shodih; v sled pozabljenosti najbrž niso bili vabljeni, kar je za obžalovati. Če se javnost ne zavzame za malega obrtnika, bo težko kaj uspeha. — To poročilo smo prejeli od našega somišljenika, pekovskega mojstra, in ga priobčujemo na njegovo prošnjo.

Državni zbor.

Klubovi načelniki so se včeraj izjavili za pospešitev proračunske razprave, da ne bo zopet potrebno pomoči začasnega proračuna. Izjavili so se tudi za Seitzev predlog, da naj bi se rešila proračunska razprava v dvanajstih zborničnih sejah do 25. junija, tako da lahko gosposka zbornica še pravočasno reši proračun. Proračunski odsek naj konča svoja posvetovanja do 6. ali 7. julija. Zbornica bo imela prihodnjo sejo šele v petek, da do takrat dokonča proračunski odsek proračunske posvetovanja. Zbornica naj bi rešila proračun v dvanajstih sejah.

Zbornica je včeraj izvolila glavnega govornika (poslanec Nemeč) glede na veteranske zборе, nakar so pričeli razpravljati o zgradbi visokih šol. Naučni minister grof Stürgkh je branil naučno upravo proti očitkom glede na izpolnitev vseučiliških poslopij. — Zbornica je priznala nujnost vsem trem nujnim predlogom glede na vseučiliške stavbe.

Socialni demokrati in laška iredenta.

Pittoni je interpeliral vlado zaradi tržaških aretacij. Interpelacija naglašala, da se sicer ne gre za socialne demokrate, marveč za najhujše socialno-demokratske nasprotnike; kljub temu se zahteva pojasnilo, ker nastopajo tržaške oblasti z nečuvno strogostjo.

Pospeševanje mornarice.

Listi poročajo, da so podjetniki prostega paroplovstva v zbornici poslance, naj se izpremeni mornariška postava. V klubu »Zveze južnih Slavena« se je vršilo predposvetovanje, pri katerem so bili navzoči tudi d'Elvert, dr. Sylvester, dr. Kolischer, Mastalka, Günther in Bugatto. Deputacijo so vodili nato dr. Ploj, Tresić, Hrihar in Vuković k Bienertu, ki je obljubil, da bo skrbela vlada za to, da ostane avstrijsko paroplovstvo na višini, trgovinski minister Weiskirchner je izjavil, da trgovinski urad obrača pozornost paroplovstvu in da bodo pro-

učili zahteve po izpremembi mornariške postave. Ne more pa prikriti, da je veliko kriva agitacija podjetnikov, kar dela pomisleke, nakar je obrnil deputaciji hrbet. Deputacija je bila zato zelo razburjena; miril jo je Bienert.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolesi žolodca in mehurja najbolje priporoča.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh bolnišnicah

sapnih in prebavnih organov, pri protin., želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in med nosečnostjo. Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Šarabon, Ljubljana. 11452-49

V Ameriko in Kanado zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line** H 544 52 Bliznji odhod:

Iz Trsta, domačega pristanišča: Carpathia, 7. junija, Pannonia, 21. junija, Ultonia, 5. julija 1910. Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 18. junija 1910, Mauretania, 11. junija 1910. Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Najboljši svetilni izvleček **HEINZ** Fritz Schulz ml. akc. d. r. (česko). Zlata svetilja svetovne razstave Pariz 1900. Zlata svet. Dunaj 1902. **GLANZINE** da najlepše likano perilo.

Zaščitna znamka „Sidro“ **Liniment. Capsici comp.** Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller je splošno priznana kot izvrstno bol blazajoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1'40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek. Dr. Richterjeva lekarna pri „Zlatem levu“ v Pragi, Elizabetna cesta št. 5 nova.

Najvažnejši organ našega telesa je želodec. Njegovo delovanje se mora podpirati.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljajoče pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin, ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depozitarno varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA **B. FRAGNER-ja**, c. in kr. dvor. dobavitelj, „Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogel Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan. Celo stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošilj. K 1'50 se pošlje mala steklenica, za K 2'50 velika steklenica, za K 4'70 2 veliki steklenici za K 8— 4 velike steklenice, za K 22— 14 vel. steklenic poštnine prosto na vse postaje avstro-ogr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 3

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesam. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana. Sodna nlica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev preglabnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (mentholo-saliciliziran) kostanjev izvleček,

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Pri naprej vpošiljavi K 1'50 se pošlje 1 pušica franko

Izdellovalnica in glavna zaloga v

lekarni **B. FRAGNER-ja**

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovaltelja!

ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Zagreb.

Kralj. nrv.-slav.-dal. dežel.-vlad. ukaz 31. jul. 1900; št. 3767.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: pridatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.

X 7871 06 T.

Rogaška Slatina

najogatejša na magneziji.

Glauberjeva solna voda: Tempel-, Styria-, Donati-voda.

941

Gorski vrelec, električna razsvetljava, lifti, kanalizacija.

Bogafo opremljeni hoteli, stanovanja. — Železnična postaja.

7—1

Svetovno znana zdravilnica s pitno vodo pri: kroničnem želodčnem in črevesnem kataru, žolčnem kamnu, boleznih na ledvicah, diabetes, protinu, debelosti, zaprtju. Vsa zdravljenja z mrzlo vodo, kopeli z elektriko in navadne kopeli, zdravljenje s paro in vročim zrakom, zdravilna telovadba, inhalatorij, solne kopeli, polna kopel, kopeli z ogljeno kislino za srčne bolezni in nevastenijo. Specijal. za želodčne, sladkorne in protinske bolezni, spec. hrana in zdravljenje z mlekom.

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni
za vsako gospodinjstvo
in
za vsako delavnico :

Dobe se v vseh naših prodajalnah
v Ljubljani samo
4 Sv. Petra cesta 4
SINGER Co.
akc. družba za šivalne stroje.

Ponudbeni razpis.

Županstvo na Gori pri Sodražici
razpisuje tem potom* zgradbo

nove občinske ceste.

Dolgost približno poldrugi kilometer.
Načrti in drugo je na vpogled pri podpisane-
nem županstvu.

Ponudbe pismene ali ustmene naj se
predložijo najkasneje

do 15. junija t. l.

pri podpisnem županstvu.

Županstvo na Gori,
dne 24. maja 1910.

5151

Pozor kolesarji!

Mesto K 110—
samo po K 80—, z
„Torpedo“ prostim tekom po K 95— prodajam
za reklamo nova prvovrstna „štajerska gra-
ška kolesa“. Modeli 1910 z triletnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5—,
6—, 7—; cevi po K 3-50, 4—, 5—. Vse po-
trebščine, popraviljanja, emajliranje in ponikanje
po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izklju-
čeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donastrasse 23—III.

Gostilniška koncesija

za mesto Ljubljana se
odda takoj pod zelo
ugodnimi pogoji. Več
pove uprava lista. 1490

Šitarska in žimarska zadruga v Stražišču pri Kranju

priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospo-
dom tapetnikom vsakovrstno

Žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago

Zastopstvo za Ljubljano ima g. I. Cerne,
tapetnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mi-
947 zarske zadruge v Št. Vidu. 10—1

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg, 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 17 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 18 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za površnike, turistične cene, svileni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalne,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
najskrbneje, natančno po vzorcu. 443

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega karar-
skega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v
popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkovna in stau-
binska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako
nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okoli.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
spomenike po jako nizkih cenah.

Z veselo poštovanjem 710 (20—1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 26.

(2—1) 1519

Naznanilo.

V ponedeljek 30. t. m. dopoldne ob 10-ih se bo pri c. kr.
okrajnem sodišču v Ljubljani v sobi šte. 16 vršila

prodaja hiše Kopališka ulica št. 12

in zraven ležeče lepe vrtno parcele. Hiša je novo in solidno zidana,
ima eno večje, eno manjše stanovanje in pripraven lokal za prodajalno
s posebnim vodom s ceste. Vpeljan je mestni vodovod. Tik za hišo je
velik vrt s posebnim vodnjakom. Lega je čim naugodnejša: tik ob Gra-
daščici, nasproti kolezijskemu kopališču, torej zveza z mestom zelo pri-
pravna. Štetu bo treba le en del kupnine, ker se bodo lahko prevzeli
vknjiženi dolgovi. Cena je primeroma nizka.

Natančnejša pojasnila daje upravitelj Ivan Miklavčeve konkurzne
mase

advokat dr. Anton Švigelj Ljubljana
Slovenski trg šte. 3.

845 52—1

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Lepo posestvo

z nad 50 let obstoječo trgovino z me-
šaninim blagom na deželi, tik farne cerkve
in šole, se radi družinskih razmer takoj
proda. Proda se tudi sama hiša s trgovino.
Poizve se pri gospe Virk, Ravnikarjeva
ulica šte. 3. 1505

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali
Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za
pristnost jamči „Kmečka gospodarska za-
druga“ v Medoših, pošta Piran, Istra.
Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K
100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K
100 l, postavljeno na postajo Porterose.
Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K
ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj po-
šlje svoje sode na postajo. 1 3348

Modni salon za damske klobuke

F. Magdič, Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih

slamnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih

cenah. Naročila z dežele izvršujem z obratno pošto.

1491

Naravna zdravilna grenka voda „Sternhof“

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni uporabi 1/8 do
1/4 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najzibornejše učinkujoče

Glavna zaloga za Kranjsko:
A. Šarabon, Ljubljana.
pri slabi prebavi, kroničnem kalenju
čreves, motenju jeter, bolečinah v
haemoroidah, debelosti, nevralgiji
in pri ženskih boleznih. 1592 13—1

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje priporoča
za vsa cerkvena dela.
Velikanska zaloga svetih
razpel. -- Novi zanimivi
slovenski ceniki zastoj
in franko. -- Postrežba
solidna in hitra. 1818 26—1

Solna kopelj za noge

Chiragrin

30 vin.

30 vin.

Tisočkrat preizkušen
pri potenju nog, kur-
jih očesih in trdi koži,
pri ozeblinah ali če
koga že na podplati-
tih in pri utrujenosti
1 zavoj 30 vin., 6 zav.
K 1-50, 3 zavoji proti
poslatvi 1 K v znakah

v drogeriji v Gradcu I./4.

1259 (1)

Dobi se povsod.

Glavno zastopstvo za celo Kranjsko.

Slavnemu občinstvu se vljudno
naznanja, da ima gumijevе gar-
niture svetovne trdke, najinejše blago,
v veliki izbiri in za vsakovrstne

VOZOVE

v zalogi

I. Ban, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Istotam vedno v zalogi vozovi naj-
različnejših vrst. Tozadevna naro-
čila izvršujejo se točno, solidno in po
najnižjih cenah. 1450 3—1

Prodaj poceni okoli

1476 1

30 kompletnih, dobro ohranjenih oken

radi prezidave hiše na Emonski cesti
šte. 2. IVAN JELAČIN, Ljubljana.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Lepo posestvo

pod Rožnikom pri Ljubljani s senčnatimi
prostori se proda s poslopji, šupo, cvetlič-
njaki (primerno posebno za gostilničarje ali
zasebnike) kvadratni seženj po 5 K. Vpraša
naj se pri Herzmannskem, Ljubljana, Gradišče.
1410 3—1

Avstrijske specialitete I. vr. so svet. znani

Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni

Pristni samo s to varstveno znamko

Dobe se povsod, kjer so lepakci navedeni s to
znamko. — Tudi vsak bonbon ima tako
znamko. Letna uporaba več kot 60 milijonov
komadov. Klairon, najboljša delikatesa sveta,
Bouchées à la Reine, Peppermint-Losen-Ges,
Vse vrste čokolade za mletje in za kuhanje iz
borne kakovosti priporoča Prva česka akcijska
družba tovarn, za orient. sladkor in čokoladno
izdelke Kralj, Vinograd, p. A. MARŠNER, Glavna
zaloga na Dunaju, Josip Katz VI. Theobaldgasse 2.

770 12—1

Delniška glavica:
50 milijonov kron
Rezervni in var-
nostni sklad:
14 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu,
Budjehah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: **TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carin-
ske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzul izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih
industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

1474 3-1

Nc. VIII ^{214/10}₁

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji lastnika na prodaj po

javni dražbi

sledenče parcele kat. obč. Dravljice, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene
po K 1:20 m² in sicer:

parcels šte. 188/1 v izmeri 1 ha, 18 a, 04 m² za . . . 14.164.— K,
parcels šte. 189/1 v izmeri — ha, 32 a, 44 m² za . . . 3892.— K,
parcels šte. 192 v izmeri 2 ha, 20 a, 47 m² za . . . 26.456.— K.

Te parcele leže ob celovski državni cesti v bližini deželne Kmetijske drevnice in
so pripravne za stavbišča zlasti tovarne in vile z lepim razgledom na snežnike in ljub-
lansko okolico.

Dražba se bo vršila dne

3. junija 1910, ob 10. uri dopoldne

na licu mesta, to je na parcelah.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira
na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je založiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,

dne 19. maja 1910.

Poskusite pa se boste prepričali, da je najboljša in najuspešnejša
sredstvo proti vsakovrstni golazni in mrčesju

Buhačev prah

Ivana Plenkovića iz Jelse, Dalmacija,

ki je bil nagrajen s prvimi odlikami na velikih svetovnih razstavah,
kot: Grand prix Pariz 1900, častna diploma z zlato medaljo v Kielu 1894,
diploma zlate svetinje na Dunaju 1894, diploma zlate svetinje v Trstu 1898,
diploma velike svetinje v Pragi 1896, diploma z veliko svetinjo
v Zagrebu 1891. itd.

1325

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje
specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni
v tej stroki steklar, Sv. Petra
nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Proizvajanje spirituoze

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholn. osvežujočih pijač

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana
tovarnica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične **takoj**. Jamči se za
izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez kon-
kurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brez-
plačno. Ozira se samo na resne ponudbe. — Ponudbe pod šifro „**Spirituosen**
1465 83857“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf., Dunaj I./I. 10-1

Naznanilo.

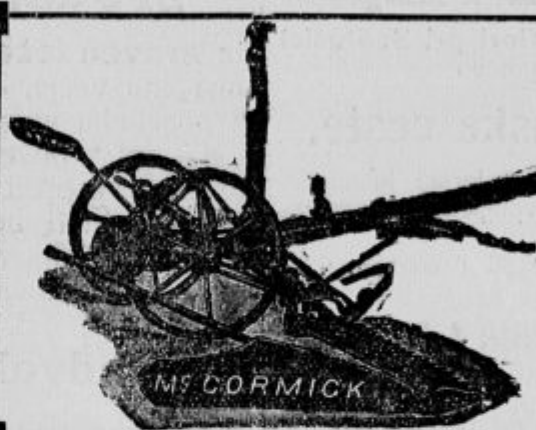
Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in
svojim cenj. odjemalcem, da 8. junija t. l. pre-
selim svojo semensko trgovino in cve-
tlični salon iz Šelenburgove ulice št. 5 **v lastno hišo Vrtača**
(Bleiweisova cesta št. 1) in jo bom vodil tudi še za naprej v ravno
istem obsegu kakor do sedaj. Tudi se **proda več prodajalniške opreme**,
kakor omare, ogledala iz izložbenih oken, senčna plahta s celo masinerijo
in več drugega blaga, nadalje tudi ena omara za led še dobro ohranjena,
vse pod polovico vrednosti. Ogleda se lahko vsak dan v prodajalni Šelen-
burgova ulica št. 5.
Z odličnim velespoštovanjem

1504

ALOJZIJ KORSIKA.

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje Mc. Cormick

ki so ne samo po
izreku enega sa-
mega, nego na
Kranjskem že od
več sto posestni-
kov, ki te stroje
že več let vpo-
rabljajo kot naj-
boljši in za na-
še kraje najpri-
pravnejši spo-
znani. Vsakdo

naj se torej sam
prepriča in kupi
le kosilni stroj
MC. CORMICK.
Opozarjamo po-
seben na naše
nove nože z go-
stim zobmi, ki
poseben globo-
ko režejo, za
nizko in redko
travo. 2885

Edina zastopnika za Kranjsko: **Karol Kavšeka nasledn.**

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska c. 16

Slasčičarna P. KIRBISCH Ljubljana, Kongresni trg št. 8 priporoča izvrstni, vsak dan sveži

sladoled in ledeno kavo.

1335

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

91

se priporoča prečastiti duhovščini za

26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah
pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo
potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi
naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje
tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo
dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja tr-
pežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje
starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, makaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz a. W. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

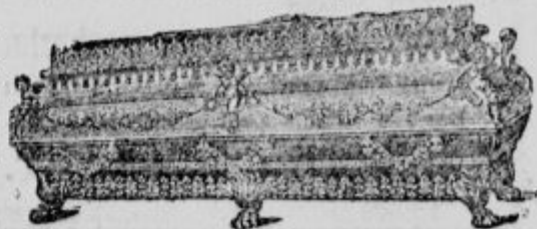
Prilaga pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovl-naste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Zastonj samo kratek čas!

Gramofon-avtomati za gostilničarje . . . od K 50.— dalje

gramofoni za zasebnike „ K 10.— „

Plošče za gramofone „ K 1.50 „

za gostilne, kavarne in zasebnike.

Sodna ulica šte. 3 Ljubljana, Sodna ulica šte. 3

Glavni zastopnik tvrdke I. Machinek in sinovi Dunaj, Lipsko, Brno, Ljubljana, Trst, Sarajevo, Maribor.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste

Točna postrežba

- Najnižje cene -

31 52-1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter za-priseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolinjska železniška postaja Straža-Toplice. Okratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in ko-panje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike ko-eli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tujce, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

Telefon 237. **Betonsko podjetje.** Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd. Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev. Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah. Xylolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih razlogov priporočljiv) lahko snajenje, neizgorljiv, v poljubnih barvah od najprostejše do najfinije izvršitve. Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervar-jev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja.

771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Rabite za streho Vaših hiš

2923 24-1

Eternit

ŠKRIČIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ-VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vrsta na zlatnik Teodorja Korna, krova in kloparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strešniki, kloparska in krovna dela iz različnega blaga.

ostankov

naravnost iz tkalnice.

Posebna ponudba:

40 m lepega sort. cefira za srajce — flanele in ostank. oksforda K 16.—

40 m 1a ostank. oksforda, rumb. tkanine in kanafasa in 1a ostank. modrega blaga . . . K 17.—

40 m 1a vel. rumburške tkanine, 1a oksforda angl. cefira, kreasa, platna K 19.—

Vsi dolgi ostanki, izbrani, brez napake. Ako blago ne upaja, ga vzamem nazaj, povrnem poštnino in istotako denar, torej nikar riziko. Kdor enkrat naroči, naroči zopet. Vsakemu zavoju vzorcev priložim vzorce tkanine in bombazevine. Dalje se odda:

1 tucat 1a belih robcev z atlas. robom . . . K 1.30

48/100 široke brisače samo K —34

Brisače za kozarce, komad K —20

Beli namizni prti K 1.30

150/200 cm znamenito platneno rjuho brez šiva, vsaka konkurenca izključena, samo K 2.20

Iz močnega platna, ista velikost, samo . . K 1.98

Najboljša in najcenejša nakupovalnica za krošnarje in razprodajalce.

Razpošilja se po povzetju, kompl. zavoj 5 kg poštnine prosijo vse kraje.

Prva hermann. razpošiljalnica tkanin M. Brick

Hermannstec št. 1, Češko.

Kovaški mojster

popolnoma več tovarniškega posla (Werksschmied) ter podkovstva, trezen in resen mož, ki se razume tudi na zdrav-ljenje konj, se sprejme takoj v trajno službo. Plača 120 K. Stanovanje in kurjava prosta. Ponudbe s prepisi pričeval in re-ference naj se pošljejo na upravo parne žage v Rogu, pošta Kočevje. 1489 3-1

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
varnosti potovati naj se obrnejo
na **Simona Himeletra**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Hafnarstva Pojasnila daje se brezplačno

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. ces. in kralj. Apostolskega Velikanstva cesarja FRAN JOSIPA I.

**prva mednarodna
lovska razstava Dunaj 1910
maj—oktober.**

Lov in njega obrat, industrija in obrt, umetnost in umetna obrt, poljedelstvo. Stalna razstava avtomobilov.

Začasne prireditve:

Razstava konj — razstava kuncev in perotnine — razstava lovske trofeje — razstava lovske fanfar — tekmovalje 1229 golobov-pismonoš itd. 10-1

Luna park, kinematografi, lovski diorami itd.

Razstavna loterija, I. glavni dobiček K 100.000.—.

FR. MALLY & DR., parna opekarna in to- varna zarezane opeke

v SREDNJIH GMELNJIH pri LJUBLJANI

***** Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 2 *****

priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. naj-
boljše kakovosti in v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke

I. in II. vrste se jamči najboljše.

(1)

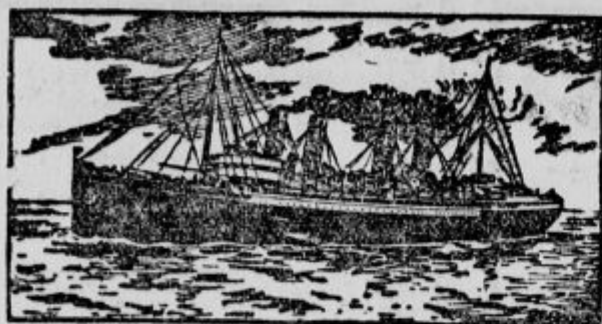
717

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 rečno in fino po najnižjih cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
 oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna
 za
:: Ameriko ::
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41
 3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

= Fotografski umetni zavod =
Avg. Berthold
 Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.
 Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.
 — Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Ustanovljena 1847. Ustanovljena 1847.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
 :: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::
Največja zaloga pohištva
 za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 žimnati modroci, otroški vozički itd.
 Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu
Rogusta Agnola, Ljubljana
 Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvrševane vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Veletrgovina z železnino
„MERKUR“
Peter Majdič, Celje
 priporoča se za nabavo oseh
 predmetov železninske stroke.

Sodi. Gospodarsko društvo
 Bernu, pošta Pazin, (Istra),
 posreduje brezplačno pri prodaji
 svojih udov. Cena je nizka. Vino
 je bele, rdeče in črne boje; ka-
 kovost izborna. (2963 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam
 iz lekar. pri angelju
 A. Thierry v Pregradi
 pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkujoč pri želodčnih težavah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.
 Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna
 steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo
CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanesljivo učinkujoče pri prisch, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
 2 lončka K 5-60. Naročila naj se naslavlajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.
 je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
 na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
 Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vpludna
 postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stambni kamen za zidanje iz doma-
 čega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: **Zavod za pohištvo in dekoracije :**

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.

Enostavne in razkošne žinitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.

Uredba celih hotelov in
kopališč.

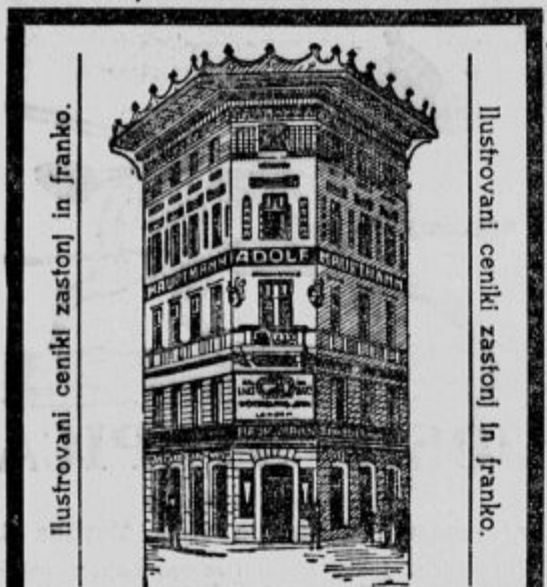
Telefon št. 97

921

Najcenejše
dežnike in
solnčnike

Jomačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Marijin trg šte. 1.
Največja zaloga najfinejših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreča. Zlate in raznobarvne bronoe.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijem
v listih. Stampiljske barve. Ogije za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Silikarsko platno in
papir. Palete, škatlje za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudinske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša
oljate barve
za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

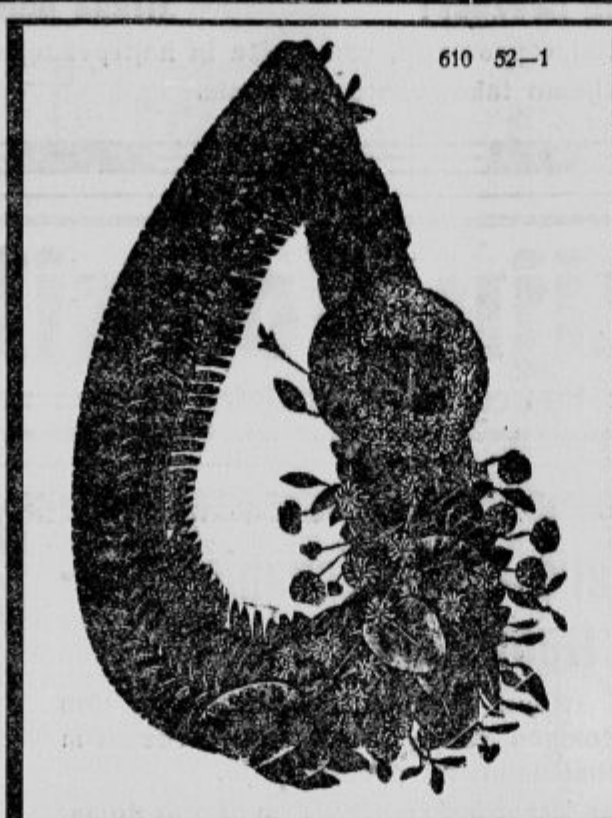
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega
lima
po najnižji ceni,

karbolineja
samo boljše vrste,

gipsa
alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
Ustanovljena leta 1838.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

ALOJZIJ VECJ, LJUBLJANA
Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradan št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1 Za samostane in župnišča znaten popust. 1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

BREMENA
NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Motorje najboljšega
sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne,
stavbene potrebščine
in vso železnino ::
dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta šte. 1.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

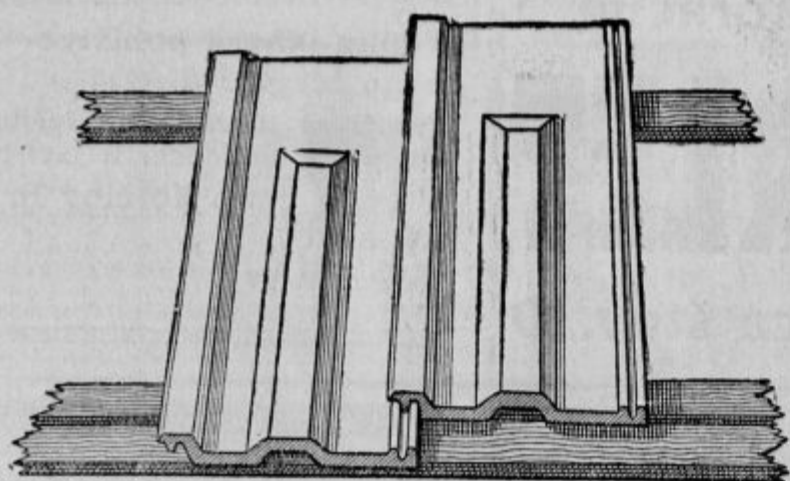

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52-1

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

480

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti. Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Perje za postelje in puh

9320 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Geniki s koledarjem zaslon in poštnine prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

uraru in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Blei in Genovi.

700 **Ušani, prstani, briljanti.** (1)
Kvotovoznato najfinije blago po najnižjih cenah.

DAMSKA KRILA

1506 trpežna, dobro delana, v raznih stalnih barvah, progaste ali kockovane od K 1.30 do 1.80. Vzorčna pošiljka 5 kg = 7 kril za K 11- franko po povzetju. Neprimerno se zamenja. Pri večjem naročilu znaten popust. Izvozna trdka

3-1

Al. Musák v Jimramově, Morava.

Prvo kranjsko podjetje za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina z vezninami.

Slavnemu občinstvu vljudo javljave, da sve otvorile s 25. majem 1910 na Starem trgu št. 20 prvo domačo ročno izdelovalnico veznin in trgovino z vezninskimi potrebščinami, ter predtiskarijo.

Ta obrt je prva v Ljubljani, kjer se bodo izvrševala vsa naročila doma, ter jamči za fino okusno in ceno izvršitev najina dolgoletna izkušnost v tej stroki.

1507 (3-1)

Priporoča se slavnim župnijskim uradom v izdelovanje vseh cerkvenih paramentov, slavnim društvom v izdelovanje zastav, trakov itd., kakor tudi slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstnega vezenja.

Z nakazom na najino prodajalno vsakovrstnih vezninskih potrebščin, prosive blagohotnega obiska in cenjenih naročil ter bilježiva z zagotovilom cene in točne postrežbe.

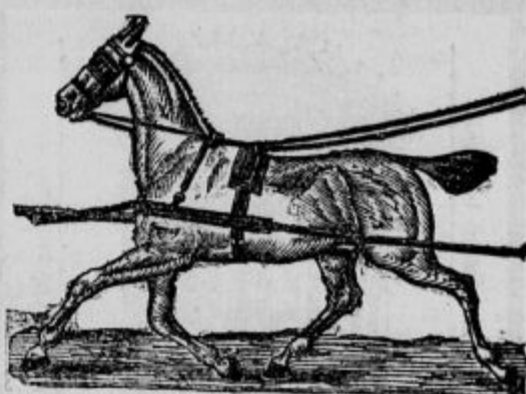
Z veselo spoštovanjem

Josipina Repše in Ivana Jeršek.

Ljubljana, 25. maja 1910.

Solidne cene.

Točna postrežba.

JOSIP STUPICA

fermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

52-1

Domača pletilna industrija na stroje

v Ljubljani, Sv. Petra cesta številka 44.

izdeluje vsakovrstne nogovice, jopice, otročje oblekice itd. podpletuje stare nogovice iz najfinejše in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih pošiljках naj se blagovoli priložiti natančen naslov.

1264 1

Trgovina s specerijskim blagom.

Točna in solidna postrežba!

Trgovina z moko in deželnimi pridelki.

Ljubljana

A. Šarabon

Ljubljana

glavna zaloga rudninskih vod

Na drobno in debelo!

Velika pražarna za kavo, mlin za dišave z električnim obratom.

Zaloga vsakovrstnih semen.

1060

Daje po

4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.